ATEITIS

JUBILĖJINIAI
METAI
1960, NR. 5
GEGUŽIS

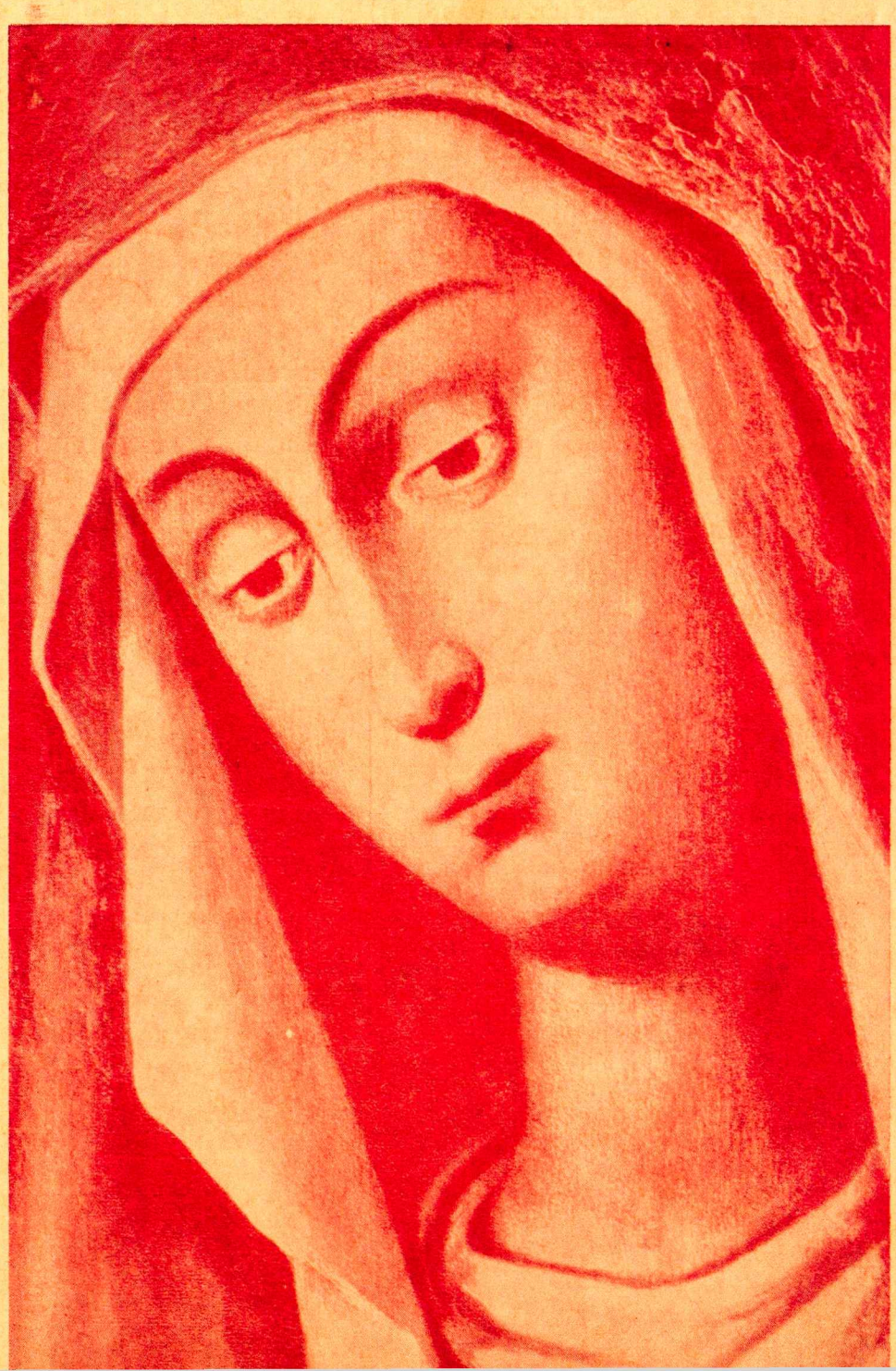

ATEITIS eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

1960 METAI Nr. 5

GEGUŽIS - MAY

☆

Redaktorius — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS—Danutė Aleksandravičiūtė - Bobelienė, Gintarė Banaitytė - Ivaškienė, Teresė Ivaškaitė.

Visą spausdinamą medžiagą redakcija taiso savo nuožiūra. Nepanaudoti straipsniai grąžinami autoriui prašant.

Administratorius — Kun. V. Dabušis

Redakcijos ir administracijos adresas:

ATEITIS, 916 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.
Tel.: GLenmore 2-2923

Prenumerata metams $5.00 pagal JAV dol. kursą.

Garbės prenumerata metams $10.00

Atskiro numerio kaina 50¢

☆

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association.

"A T E I T I S"

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Subscription $5.00 per year

Single copy 50¢

☆

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

TURINYS

Vaclovas Kleiza
Sudarome vieną šeimą 105

Simas Sužiedėlis
Papėdė milžiniškai statulai — antrasis ateitininkų kongresas Kaune 107

Danguolė Sadūnaitė
Šv. Teresėlė—Kūdikėlio Jėzaus (eil.) 111

T. J. Kidykas, S.J.
Perdaug religijos? 112

Rytė L. Spingytė
Motinos diena 113

Alfa Sušinskas
Dvikojai parazitai 117

Vilmanta Karečkaitė
Kūdikis, Prisiminimai (eil.) 118

J. G.
Clevelando ateitininkų šventė 119

J. Ž-čius
Ateities žurnalo koncertas 121

Vytenis
Per prizmę — ateitininkiškojo gyvenimo aktualijos 122

Sportas
J. Šoliūnas — Saludos amigos! 123

Atskleista knyga
A. D. — Selected Lithuanian Short Stories; Marijos garbinimas Lietuvoje; Dr. T. Žiūraitis—Das Wesen der Menschlichen Persoenlichkeit; Pr. Naujokaičio knygos—Upeliai negrįžta į kalnus, šviesos mergaitė 124

Vardai, įvykiai, idėjos 125

Studentų Ateitininkų Sąjungoje 127

Kreivos šypsenos 128

Šachmatai ..... Viršelių III psl.

Viršelyje — Dievo Motina Aušros Vartuose, Vilniuje

SUDAROME VIENĄ ŠEIMĄ

VACLOVAS KLEIZA

Pažvelgus į Moksleivių Ateitininkų Sąjungą, galima drąsiai tvirtinti, jog jos veikla bent sekančių 10-ties metų bėgyje bus gyva. Gi šiais erdvės laikais 10-ties metų laikotarpis gali drastiškai pakeisti pasaulio veidą. Dabartiniu metu Moksleivių Sąjungoje yra nemažas jaunučių būrys, kurie dar tik pradeda žengti pirmuosius ateitininkiškus žingsnius. Daugelyje vietų jie yra dar tik organizavimosi stadijoje. Šis momentas ir duoda gražių vilčių ateičiai. Ar šviesaus rytojaus gali laukti kitos dvi Sąjungos, sunku pasakyti. Atsakymas gal būtų lengvesnis, jei SAS planingiau stengtųsi savo eiles papildyti naujais abiturietų būriais, o ASS daugiau sudomintų jaunus akademikus savo veikla.

Ir MAS ateitis gali pakisti. Dirbančiųjų su moksleivija skaičius mažėja, jų energija bei jėgos senka. Reikia pavaduotojų, naujo ir didesnio moksleiviams vadovaujančių asmenų būrio. Ši problema taptų neaktualia, jei visa ateitininkija pilnai suprastų, jog ji sudaro vieną glaudžią šeimą. Gal žodžiai, rašyti š.m. balandžio mėn. Vokietijos ASS-jos leidžiamo "Ateitininko" numeryje, geriausiai atspėja šią mintį: " ... Linkėtina, kad šiais jubilėjiniais metais visi apsivalytume ir nuo bet kokių dulkių, kuriomis neramūs laikai šen ir ten yra apnešę tarpusavius santykius. Ateitininkų organizacija seniau jungdavo visus bendraminčius, nežiūrint kas kokio amžiaus, socialinės padėties, užsiėmimo ar politinių pažiūrų būdavo. Būtų gera ir reikalinga, kad ir dabar visi įsisąmonintume ir pajustume, jog moksleiviai, studentai ir sendraugiai sudaro vieną šeimą. Nes šiandien moksleivis, ryt studentas, o poryt sendraugis ... Visi mes esame visuomet vienos ir tos pačios Federacinės At-kų Sąjungos grandys. Savo įnašais visi prisidedame, kad mūsų ateitininkiškasis organizmas gyvuotų ir klestėtų. Visi esame tarpusavyje broliai ir turime žiūrėti, kad plačioje ateitininkiškoje šeimoje niekas nebūtų žeminamas, skriaudžiamas ar net posūniu laikomas. Ateitininkų Federacinė organizacija nėra

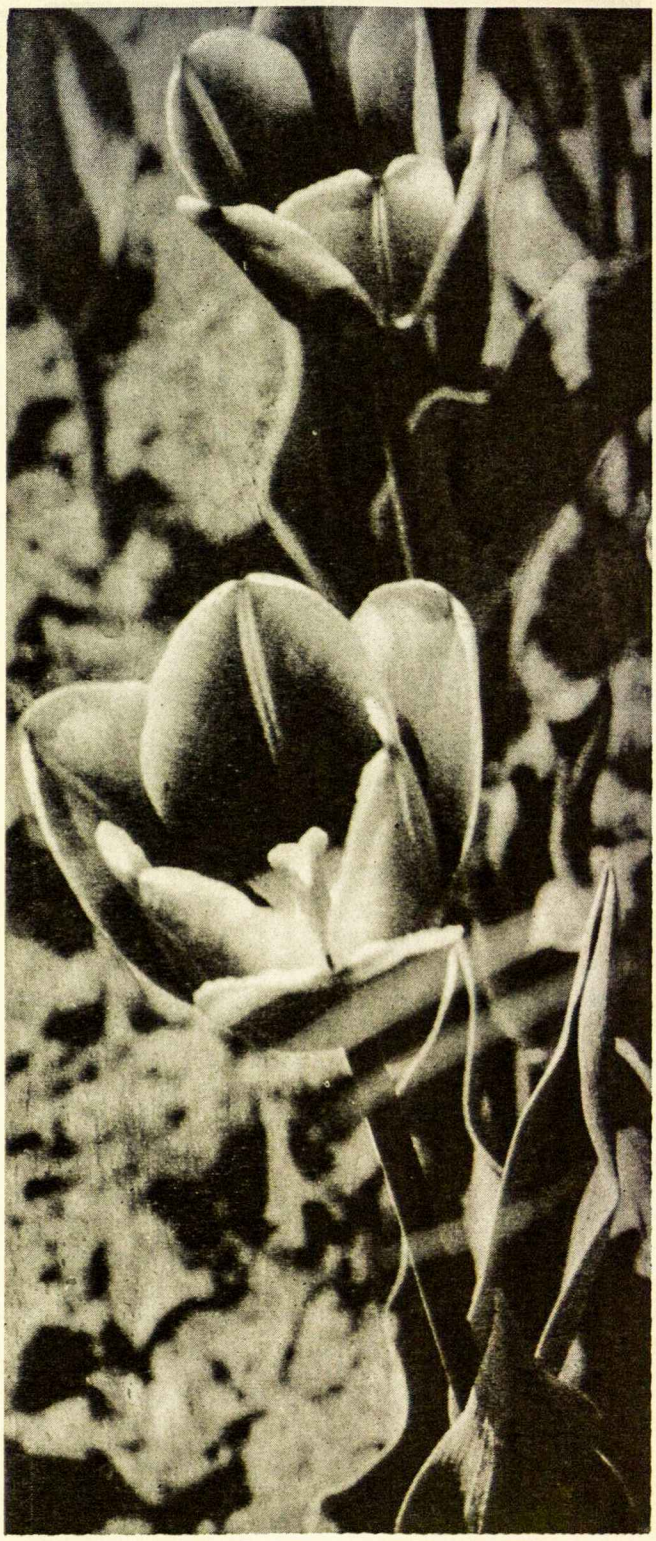

Pavasario žiedai — Nuotr. V. Maželio

kurios nors vienos kartos ar žmonių sluoksnio padaras. Ji jungia jaunus ir senus. Ji buvo ir lieka mūsų tautos istorijos vyksmą formuojanti jėga. Ji minta visų mūsų kartų syvais. Jos jėgoms sustiprinti reikalinga panaudoti visa, ką kiekviena karta geriausio turi. Tai galima tik glaudžiai tarpusavyje bendradarbiaujant.

Savo pavyzdžiu ir idealizmu ateitininkiškasis jaunimas turi būti tas magnetas, kuris į sa-

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

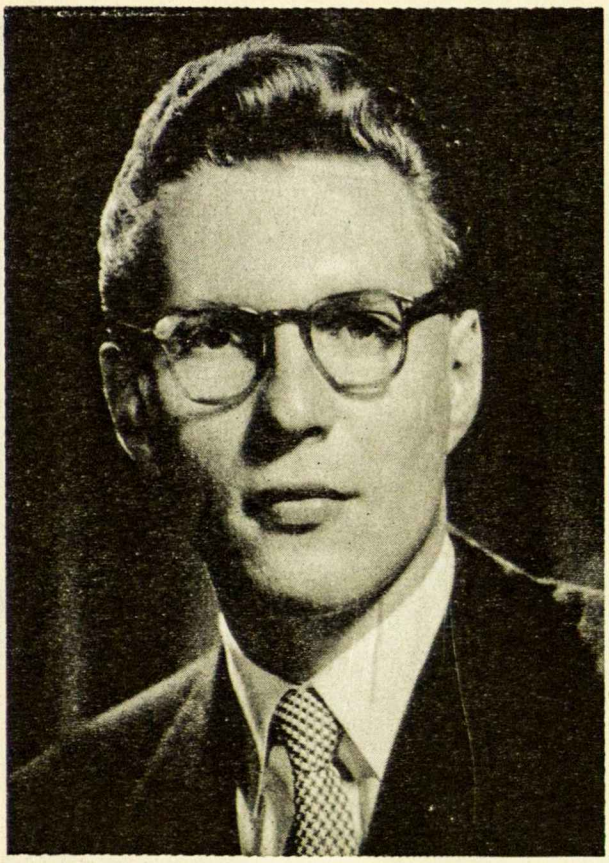

Vaclovas Kleiza, MAS pirmininkas

ve traukia už save jaunesniuosius ir mokslo draugus ir tuo būdu papildo ateitininkiškąsias eiles. Vyresnieji, išėjusieji į atvirą gyvenimą, turi pareigos jaunajai kartai pagelbėti, žengiant į naujus gyvenimo kelius. Naudodamiesi vyresniųjų pagalba, semdamiesi išminties iš vyresniųjų patirties, jaunesnieji nusižengtų paprastam kultūringumui, jeigu jie senesniesiems nerodytų deramos pagarbos."

Nevienu atveju tenka išgirsti pasisakymus, jog šiandieninis moksleivis at-kas skiriasi nuo Nepriklausomos Lietuvos ar tremties jaunuolio. Normalus reiškinys, nes kiekviena karta ateina su savitu veidu ir skirtingu rūbu. Deja, augščiau minėti pareiškimai dažniausiai turi neigiamą atspalvį. Ar skirtingumas yra nusikaltimas? Stebint moksleivį at-ką iš arčiau, negalima sutikti su ta mintimi. Taip, moksleivis gal skiriasi nuo savo pirmatakūnų, tačiau esmėje tie skirtumai maži. Tiek prieš jį buvusius, tiek dabartinį moksleivį at-ką jungia tie patys idealai, tie patys užsimojimai ir siekiai. Kam yra tekę būti moksleivių stovyklose ar suvaziavimuose, tie buvo nustebinti protingu ir sveiku šiandieninio moksleivio protavimu, gyvomis diskusijomis bei aiškiu savų problemų supratimu. Moksleivių at-kų tarpe yra daug gražių prošvaisčių, teikiančių daug vilties ir pasididžiavimo.

Dabartinėje moksleivių veikloje ypatingas dėmesys kreipiamas katalikiškumo bei tautiškumo ugdymui. Tai dvi pagrindinės darbo plotmės. Yra dar ir trečia sritis, kuri kartais primirštama. Tiesa, ji daugiau paliekama šeimos mokyklai, tačiau praktika rodo, jog dažnai ši sritis ten nėra pilnai puoselėjama. Ją būtų galima pavadinti saviaukla, kurion įeitų elgesys, mandagumas, etiketas, estetinis grožio pajautimas ir p. "Žmonių tarpusavio santykiai," rašo garsusis jaunimo mokytojas Tihamer Toth, "jų laikysena, draugijiniai papročiai ir elgesiai yra tvarkomi įvairiausių formų, kurios tobulėjo per ištisus šimtus metų ir kurioms niekam nevalia nusikalsti. Vienos iš jų yra kilusios iš religinių motyvų, kitos — iš artimo meilės, kuri artina žmones vieną prie kito, nors pati viena to padaryti vis dėlto neįstengia. Išvidinė mūsų pagarba kitiems turi pasirodyti ir išviršiniuose elgesiuose ... Rodydamas kitam pagarbą, žmogus pats save parodo, pasakė Šv. Povilas. Tai labai svarbus dalykas. O vis dėlto yra žmonių, kurie maža tevertina išorines formas arba jas net niekina, visai jų nepaisydami. Tiesa, netikusios, iškraipytos, nenaturalios ir perdėtos elgesio formos neturi jokios vertės, bet tos, kurios kyla tiesiog iš širdies, kyla laisvai, yra naturalios ir gražios; kurios nepareina nuo akimirksnio nuotaikos, bet kurios visų laikomos, tos yra žmogaus kilnumo įrodymas.

Visas mūsų gyvenimas yra šitų formų apsuptas; ir eisena, ir pasisveikinimas, ir rašymas, ir dalyvavimas draugijose, ir žaidimai su pasilinksminimais, ir valgis, ir darbas, ir elgesys su tėvais, su viršininkais, su moterimis ir t.t."

Ypatingai šie klausimai aktualūs dabartinėje aplinkoje, kuri jiems skiria minimumą laiko ir dėmesio. Nevienas pavyzdys iš organizacijos gyvenimo rodo, jog šioje srityje reikia gerokai padirbėti. Gal didžiausią atsakomybę čia neša šeima, tačiau ir organizacija privalo puoselėti saviauklos būtinumą. Kiekvienas moksleivis at-kas turi jausti atsakomybę ir pareigą save auklėti bei siekti tobulybės visomis jam prieinamomis priemonėmis.

"Ateitininkų organizacija gali būti prilyginama gyvam organizmui, kurio širdį sudaro veržli Studentų At-kų Sąjunga. Organizmui naujos gyvybės teikiantis kraujas — moksleiviai ateitininkai. Organizmo smegenys yra išsimokslinę ir gyvenimo patirtimi apsiginklavę at-kai sendraugiai. Visų ateitininkų siela yra Kristus, jų dvasios stiprybė — Kristaus mokslas" (Ateitininkas, 1960, balandis). Kiek naujos gyvybės pajėgs suteikti kraujas, parodys ateitis, tačiau jau pats laikas, kad širdis ir smegenys susirūpintų savo kraujo pastiprinimu.

PAPĖDĖS MILŽINIŠKAI STATULAI

ANTRASIS KONGRESAS KAUNE

SIMAS SUŽIEDĖLIS

KAUNE vos pasibaigus pirmam Ateitininkų kongresui, buvo daug vilties kitu atveju susirinkti Vilniuje. Kongresas užsibaigė 1920 rugpiūčio 5, o Steigiamasis seimas rugpiūčio 6 patvirtino Maskvoje pasirašytą sutartį. Abiejų kraštų karininkai Vilniuje sutarė, kad bolševikai ligi rugsėjo 1 pasitrauks. Lietuvos valdžia įstaigos iš Kauno pradėjo keldintis dar rugpiūčio antroje pusėje.

Nemažai ateitininkų, su įstaigom nusikėlė į Vilnių. Kiti Lietuvos sostinėje gyveno iš seniau. Vilnius ir jo apylinkės buvo jų teviškė. Vilniaus gimnazijoje veikė gausi at-kų kuopa.

Mokslą pradėjome pakilia nuotaika, kai rudo medžių lapai ir voratinkliai draikės paneriais. Gedimino kalne plevėsavo trispalvė Lietuvos vėliava. Gimnazijoje prie Lukiškių aikštės džiūgavo 500 mokinių. Ateitininkų susirinkimam kartais susieidavome bendrabutyje prie Aušros Vartų. Susirinkdavo nuo 60 iki 80 tik vyresniųjų ateitininkų. Kai kurie tebegyveno pirmojo Ateitininkų kongreso šviesiais įspūdžiais.

Giedrias nuotaikas ir džiaugesį nelauktai apniaukė lenkų klasta. Vilnius iš pasalų paimtas 1920 spalio 9. Su pasitraukusia lietuvių kariuomene vyr. ateitininkai išėjo savanoriais ir nebegrįžo. Visai namo negrįžo ateitininkai, kritę kovoje su lenkais ties Širvintais, Geidraičiais, Valkininkais, Varėna, Bobriškėm. Lietuva ilgam laikui neteko senosios savo sostinės.

*

PENKERIEM METAM praslinkus, Kaune, laikinoje sostinėje, vėl dideli būriai ateitininkų rinkosi į antrąjį kongresą 1925 rugpiūčio 11-15. Kaunas dar nebuvo išsiplėtęs ir moderniškiau išsistatęs. Nemaža studentų ir moksleivių at-kų, atvykusių į kongresą, miegojo ant patiesto šiaudų kūlio. Nė viena didesnė salė visų dalyvių negalėjo sutalpinti. Posėdžiauta Lietuvos valstybiniame teatre, miesto sode prie Laisvės alėjos.

Registracijos komisija prieš paskutinį posėdį skelbė užsirašusių dalyvių skaičių — 1344. Dar prašė registruotis: jos žiniomis apie 300 nebuvo užsirašę. Suregistruotų buvo 63 proc. vyrų, 37 — moterų. Jaunesniųjų ateitininkų (I-IV kl.) 9,5 proc., vyresniųjų (IV-VIII) 44, abiturientų ir studentų 43, sendraugių 3,5. Sendraugių didžiuma gyveno Kaune; dirbo valdinėse įstaigose, ministerijose, seime. Užsirašė mažiausiai. Studentės varžėsi prie registracijos stalo kviesti aukštuosius dvasiškius, ministerius, seimo narius, karišKius. Studentų At-kų Sąjungoje tada buvo arti 300 (1921-31), Moksleivių At-kų Organizacijoje (taip ji tada vadinosi)— 5000 (1920-2383). Moksleiviai labiausiai gausėjo. Prasidėjus naujiems mokslo metams, buvo jau 60 kuopų su 5400 narių.

Prof. Stasys Šalkauskis, 1925 m. skaitęs pagrindinę paskaitą II ateitininkų kongrese

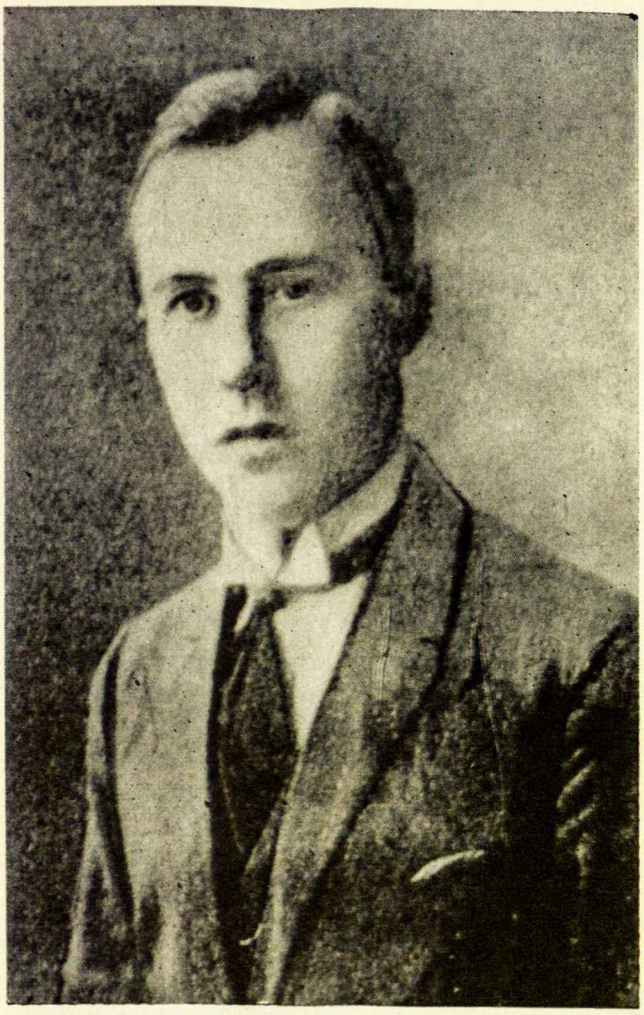

Stud. Pranas Dielininkaitis, II-jo Ateitininkų Kongreso Rengti Komiteto pirmininkas, vėliau socialinių mokslų daktaras, miręs 1942, išėjęs iš bolševikų kalėjimo.

Kauniškė liberalinė ir socialistinė spauda nesiteikė tiesai pažiūrėti į akis. Nebuvo malonu, ateitininkam beaugant ir stiprėjant. Rašė niekinamai ir neteisingai: kongresas "negausingas, žemo inteligencijos lygio, dalyvauja išimtinai jaunesnių klasių moksleiviai ir daugiausia moksleivės". Kongrese pranešus tokį apibudinimą, visi prapliupo juoku.

Ateitininkam nesmagi buvo kitokia tiesa. Užtelėjus bangai naujų narių, at-kų organizacija galėjo pavirsti mase, jei neturės tvirtų rėmų ir aiškiai formuluotų principų. "Baimė paima dėl tos milžiniškos statulos papėdės" — kalbėjo Eduardas Turauskas. Kad papėdės būtų tvirtos, susirūpino prof. dr. Stasys Šalkauskis, tokio aukšto inteligencijos lygio, kad jo proto aštrumui ir gilumui vargu kas ir šiandien begalėtų lygintis. Trimis atvangomis skaitė pagrindinę paskaitą. Ji "sudarė tarsi giliai išanalizuotą ir moksliškai nušviestą ateitininkų credo" (At., jub. nr., 1925). Aukštą intelektualinį lygį parodė ir kiti paskaitininkai bei diskusijų dalyviai.

Dinamiškąjį inteligencijos judrumą liudijo studentai. Nuo 1924 metų pabaigos Kaune jie plušo Kongresui Rengti Komitete. Nestudentai pakviesti buvo tik keturi: prof. dr. kun. Pranas Kuraitis, Karolis Dineika, Liudas Gira ir dr. Juozas Sakalauskas. Šis greitai išvyko į užsienį, o K. Dineika pasitraukė. Komitetą sudarė 5 komisijos: intelektualinė—prof. kun. Pr. Kuraitis, Pranas Dielininkaitis, Kongresui Rengti Komitetas pirmininkas, ir Pranas Mantvydas; techninė — Domas Jurkus, Ona Labanauskaitė ir Antanas Kučinskas (dabar Scrantono un-to proresorius dr. A. Kučas); tvarkos — Antanas Bistrickas, D. Sabaliauskas ir Bernardas Žukauskas; meno ir pramogų — Liudas Gira, Jonas Grinius (dabar Vasario 16 gimn. direktorius); ir Karolis Dineika (jį pakeitė stud. J. Kudirka); parodos — stud. kun. Antanas Kėblaitis, Albina Gervaitė ir Aldona Kolesinskaitė.

*

KONGRESAS pradėtas rugpiūčio 11, antradienį, pamaldomis Kauno katedroje. Mišias aukojo vysk. Juozapas Skvireckas.

Po pamaldų Valstybės teatre kongresą pradėjo Vyriausioji Ateitininkų Valdyba: prof. Pr. Dovydaitis-Ateitininkijos vadas, stud. A. Bistrickas — Stud. At-kų S-gos pirmininkas ir stud. Pr. Dielininkaitis — Moksleivių At-kų Or-jos pirmininkas. Pranui Dovydaičiui tarus atidaromąjį žodį, į garbės prezidiumą išrinkti Žemaičių vysk. Pranciškus Karevičius, Vilniaus vysk. Jurgis Matulevičius - Matulaitis (prieš savaitę lenkų priverstas išvyko į Romą) ir Vilniaus gimnazijos abiturientas Mečys Žemaitis, sėdėjęs lenkų kalėjime. Kongresui vadovauti pakviestas darbo prezidiumas: dr. Klemensas Ruginis, Eduardas Turauskas, stud. Jonas Matulionis, stud. Teklė Spudaitė ir mok. Vladas Viliamas. Kongreso sekretoriato darbus tvarkė stud. Pranas Mantvydas, stud. Simas Sužiedėlis, abiturientai Antanina Kliorytė ir Adolfas Raulinaitis, mok. P. Pečkaitis. Redakcinę komisiją sudarė prof. dr. kun. Vincas Mykolaitis, astronomijos mokslų kand. Antanas Juška ir stud. Juozas Leimonas, sumanymų — studentai Jurgis Steponaitis, Kazys Šapalas ir Juozas Urmonas.

Iš sveikinusių raštų buvo Seinų (Vilkaviškio) vysk. Antanas Karosas, Seimo vicepirmininkas prel. Justinas Staugaitis (Telšių vyskupas 1926), Vilniaus vyskupijos dalies valdytojas kan. Juozapas Kukta (Kaišiadorių vyskupas 1926), Krašto Apsaugos ministeris Teodoras

Daukantas, Vyriausias Skautų Štabas Lietuvoje, Lietuvos vyčiai iš Amerikos Slovakijos katalikai studentai. Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio vardu sveikino jo kanceliarijos viršininkas dr. kun. Pijus Bielskus, Lietuvos seimo pirmininkas dr. Leonas Bistras, Lietuvos universiteto vardu prof. dr. kun. Blažiejus Česnys, dekanas Teologijos-Filosofijos fakulteto: Vilniui Vaduoti S-gos — prof. dr. kun. Fabijonas Kemėšis, prof. dr. kun. Mečislovas Reinys (Vilniaus arkivyskupas 1940) ir eilė k.

Vilniaus reikalai kongrese visą laiką buvo dėmesio centre. Tai pabrėžta dviem garbės prezidiumo nariais, Vilniaus at-kų specialiu pranešimu, žibintų eisena į prezidento rūmus, nutarimu steigti sekcijas Vilniaus kraštui geriau pažinti, inž. Petronio 1000 litų auka Vilniaus moksleiviam. Ir tai buvo žingsniai ne kokių "žemos inteligencijos" mažamečių mergaičių ... Kongreso branduolį sudarė žymieji lietuvių katalikai inteligentai — dvasiškiai ir pasauliečiai, žmonės aiškių ir tvirtų principų.

*

PRINCIPAI — tos milžiniškos statulos papėdės,—veiklos metodai, organizacijos struktūra, praeitis ir ateitis, gyvenamojo memento reikalavimai — visa tai buvo svarstoma paskaitom ir diskusijom šešiuose visumos posėdžiuose. Pirmąją ir ketvirtąją dieną buvo po du, kitas dvi dienas-po vieną. Antrąją kongreso dieną, rugpiūčio 12, Kauno katedroje dar buvo gedulingos pamaldos už mirusius. Mišias aukojo prel. Aleksandras Dambrauskas-Adomas Jakštas, kuris prie Draugijos buvo priglaudęs Ateitį (1911).

Apie ateitį, dabartį ir praeitį paskaitų buvo šešios. Pirmas kalbėjo prof. Pr. Dovydaitis tema "Ateitininkai praeities, dabarties ir ateities Lietuvos gyvenime". Ateičiai at-kam reikia daugiau Kristaus revoliucioniškumo— ugnies ir kardo. Stud. Juozas Urmonas nupasakojo at-kų veiklą nuo pirmojo 1920 metų kongreso. Ateitininkai savo kultūrinėje kovoje yra granito uola, į kurią dūžta materializmo bangos. Stud. Juozas Keliuotis savo paskaita "Kuriamasis veiklumas" sugretino jaunatvės idealizmą su vergiškos dvasios realizmu, stoką iniciatyvos su savarankišku veiklumu, organizacinį pakrikimą su drausmingumu. Ateitininkus ragino sekti idealistinį entuziazmą, karžygiškumą, gyvenimo dinamiką. Dr. Kl. Ruginis kalbėjo apie religinę ir dorinę at-kų pažangą: dieviškų tiesų bei normų gilesnį pažinimą, sąžinės jautrumą, susitvardymą, religinę praktiką. Ed. Turauskas referatu "Tolimesni at-kų keliai" statė didžiulės at-kų organizacijos papėdes: kalbėjo apie

Stud. Juozas Urmonas, II Ateitininkų Kongreso referentas, vėliau ekonominių mokslų daktaras ir Ateitininkų Federacijos Tarybos pirmininkas.

tvarką, drausmę, blaivumą, visapusišką išsilavinimą, dvasios kilnumą. Reikia būti tokiu krikščioniu, kad niekam netektų klausti, kas esi.

Penkios paskaitos užėmė tik truputį daugiau laiko, kaip prof. St. Šalkauskio šeštoji "Ateitininkų principai ir pareigos". Ji buvo pagrindinė ir esminė. Skaityta trečiam posėdyje, rugpiūčio 13. Geležine logika ir giliu filosofiniu svarstymu davė tokį ideologinį at-kam ramstį, kurio neturi jokia lietuvių organizacija ir kurios gerai reikėtų paieškoti kituose kraštuose. Tai nereiškia, kad kiti būtų be principų. Bet neturi jų taip sistemingai išreikštų, kaip Ateitininkų ideologijoje. Antrasis kongresas, kuriam teko garbė tos paskaitos išklausyti ir ją priimti, yra ir liks at-kų istorijoje Didžiuoju kongresu. Palangos konferencija 1927 tik formaliai priėmė, kas Kaune 1925 buvo apsvarstyta ir nutarta.

Paskaitų diskusijose dar pabrėžta: at-kam privalomas atsparumas laiko madai, bet ir kri-

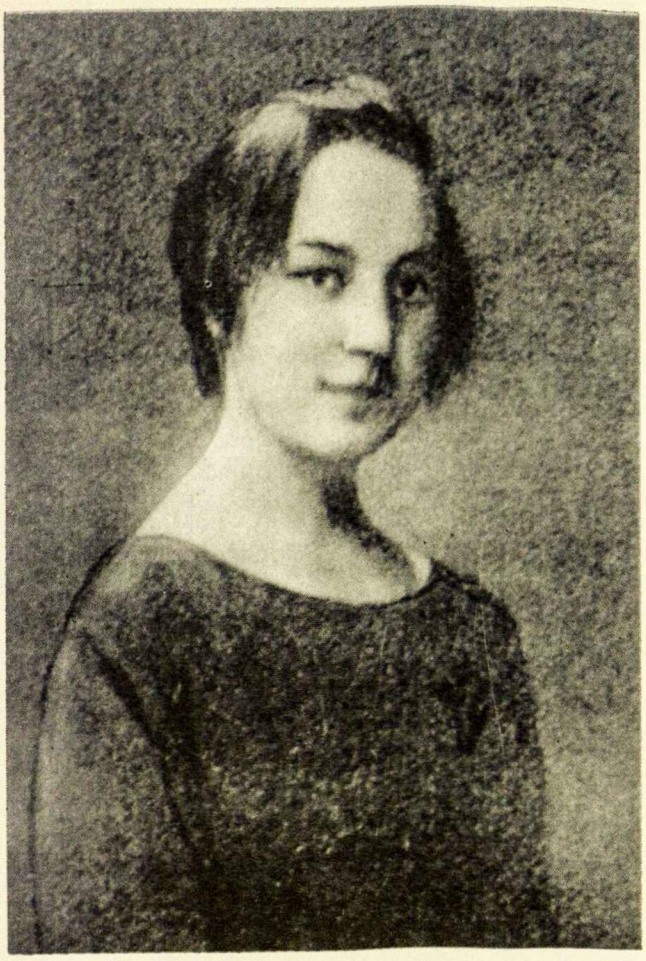

Stud. Teklė Spūdaitė, II Ateitininkų Kongreso prezidiumo narė, pirmininkavusi kaikuriem posėdžiam.

Ona Rimaitė, Lietuvos Valstybinio Teatro aktorė, vaidinusi Bernelį misterijoje "Paparčio žiedai".

tiškumas senom pažiūrom bei metodam (M. Reinys); tamprus ryšys su liaudimi ir jos švietimas bei orientavimas (L. Bistras); pareigos šventumas ir darbo sąžiningumas (Kl. Ruginis), idealo ir kapitalo jungimas (F. Kemėšis); vadovėliai kiekvienai at-kų veiklos sričiai (St. Šalkauskis).

*

VEIKLAI stiprinti, derinti ir jai vadovauti paskutiniame posėdyje, rugpiūčio 14 primtas perredaguotas "Vyriausiojo Ateitininkų Organo Statutas". Tai buvo Ateitininkų Federacijos užuomazga. Nutarta, kad Vyriausioji Valdyba sudaroma iš 5 asmenų: Ateitininkų vado (siūlytas prezidentas daugumos balsą atmestas), generalinis sekretorius ir sendraugių, studentų bei moksleivių pirmininkai.

Vyriausion Valdybon išrinkti: ateitininkų vadu prof. Pr. Dovydaitis, pavaduotoju prof. kun. M. Reinys, gen. sekretorium stud. Jonas Grinius, pavaduotoju dr. Domas Jasaitis. Pavaduotojų statutas nenumatė. Jie išrinkti tam atvejui, jeigu pirmieji visai negalėtų eiti savo pareigų. Revizijos Komisijon išrinkta: prof. kun. Pr. Kuraitis, Ed. Turauskas ir stud. Pr. Dielininkaitis. Valdyba įpareigota per metus laiko sušaukti reorganizacinę konferenciją. Dėl 1926 gruodžio 17 perversmo sušaukta tik po dviejų metų Palangoje.

Be visumos posėdžių, dar buvo moksleivių ir sendraugių atskiri pasitarimai, susirinkimai sekcijų — eucharistininkų, abstinentų, visuomenininkų. Buvo dar suvažiavimas Ateitininkų Susišelpimo Fondo narių, (VIII 13) ir Žinijos bendrovės knygom leisti steigiamasis susirinkimas (VIII 12). Juo rūpinosi prof. kun. Fab. Kemėšis. Valdybon įėjo dr. Viktoras Pranas Raulinaitis, prof. F. Kemėšis, studentai — Vladas Kateiva, Pranas Montvydas ir Antanas Kučinskas.

Pirmąją kongreso dieną (VIII 11) Aušros gimnazijos rūmuose, atidaryta paroda. Ji užėmė gimnazijos salę ir tris klases. Buvo išdėstyti at-kų laikraščiai, literatūros kūriniai ir mokslo darbai. Ateitininkai jau leido tris laikraščius: Ateitį, mergaitėm Naująją Vaidilutę ir lite-

ratūros, mokslo visuomenės ir akademinio gyvenimo žurnalą Židinį. Parodoje buvo labai daug atskirų kuopų ranka rašytų ir šapirografuotų laikraštėlių, kuopų nuotraukų, albumų. Sienose kabojo fotografijos pirmųjų at-kų, žymesnių jų veikėjų ir vadų, kovoje kritusių karžygių. Technikos mokyklos at-kai pateikė braižinių ir schemų. Buvo gausu mergaičių rankdarbių, ypač Kauno, Marijampolės, Panevėžio. Savo kūrinius išstatė Kaminskas, Lipnickas, Šataitė, Deksnys, Draugelytė, Tomošaitis; kai kurie iš jų buvo Meno mokyklos mokiniai. Parodos eksponatus vertino ir pagyrimo lapus įteikė jury komisija — prof. Paulius Galaunė, kun. A. Kėblaitis ir V. Jasulaitytė.

*

MENO programoje buvo misterija ir koncertas. Misterija "Paparčio žiedas" vaidinta pirmąją kongreso dieną, sutemus vakare, Vytauto ąžuolyno skardžiuose. Pastatymu rūpinosi pats autorius — Valstybės teatro direktorius Liudas Gira. Pažiūrėti suplaukė visi kongreso dalyviai ir gausiai Kauno visuomenės.

Rugpiūčio 13, trečią kongreso dieną, to paties ąžuolyno stadione smagiai praėjo Sporto olimpija, kuriai vadovavo stud. J. Kudirka.

Vakare, rugpiūčio 13, Valstybės teatre įvyko ateitininkų chorų koncertas. Jungtiniam chorui dirigavo A. Vaičiūnas. Atskirai dainavo Marijampolės at-kų choras, diriguojamas K. Kavaliausko. Programoje buvo tiktai lietuvių liaudies dainos ir lietuvių kompozitorių kūriniai Nei svetimos meliodijos nei svetimo žodžio! Lietuvos ir Ateitininkų himnam pritarė dūdų orkestras.

*

EISENA iš Valstybės teatro per Kauno miesta patraukta rugsėjo 12 vakare. Tai buvo antroji kongreso diena. Išsirikiavę sendraugiai, studentai ir moksleiviai su vėliavomis nuėjo į Karo muzėjaus sodelį. Čia uždėtas vainikas prie paminklo Žuvusiem už Lietuvos laisvę. Įspūdingą ir jautrų žodį tarė Ed. Turauskas, vienas iš kongreso pirmininkų. Po jo žodžio buvo uždegtas žibintas nuo ugnies prie Nežinomojo Kareivio kapo. Ateitininkų vadas prof. Pr. Dovydaitis kvietė visus įžiebti savo širdyse neužgesomą tėvynės meilės ugnį. Kaip ženklą tos meilės, visi užsidegė savo žibintus. Sužioravo visas Karo muzėjaus sodelis. Žibintų eisena išėjo į miesto gatves.

Kaunas mirgėjo žiburių svyturiavimu. Gatvėse aidėjo jaunimo daina. Tūkstančiai žmonių sekė iki prezidento rūmų, kur visi susirinko į kiemą. Pro medžius ir stogus danguje jau spindėjo žvaigždės, o žemėje plakėsi žibintų liepsnos.

Respublikos prezidentui A. Stulginskiui pasirodžius, prašneko visų vardu dr. Klemensas Ruginis, kongreso pirmininkas. Išreiškė jaunimo karštą kaip liepsną pasiryžimą padėti valstybei stiprinti ir išlaikyti nepriklausomybę. atgauti Lietuvos valstybei Vilnių. Prez. A. Stulginskis, pasisakęs, kad ir jis yra kilęs iš ateitininkų eilių, džiaugėsi tokiu jaunimo ryžtu, kvietė ir toliau dirbti Tautos ir Valstybės gerovei. Kongreso dalyviai sukėlė ovacijas prezidentui, vyriausybei, kariuomenei.

Žibintai sukrauti į didžiulį ugniakurą. Jam skaidriai degant ir prof. Vincui Mykolaičiui — Putinui vienu dar žibintu diriguojant, nuaidėjo Lietuvos ir Ateitininkų himnai. Aidėjo toli. Siekė Nemuno ir Neries krantus.

Nemuno ir Nevėžio santakon, kur aukštumoje tarp medžių dunkso Raudondvario rūmai, kongreso dalyviai išsiliejo į gamtą. Buvo Žolinė, rugpiūčio 15. Paskutinė kongreso diena. Po didžio darbo, kuris ateitininkų istorijoje ir liko didžiu, kongreso dalyviai į Raudondvarį buvo įšvykę ekskursijon.

DANGUOLĖ SADŪNAITĖ

ŠV. TERESĖLĖ — KŪDIKĖLIO JĖZAUS

"I have always been very little and I have never been able to do anything but very little things."

("ST. TERESA OF LISIEUX," by Rev. Vernon Johnson.)

Troškau menka laukų rožele
Tau kvepėti —
Ant Karmelio dygių kerų.
Saldžioj Malonėj
Meilės pasaką
Išlieti
Vaikelių varganų.
Patylom šaukia Motinėlė —
Jėzuli!
Aš meldžiu:
Paimk mane po savo kojom.
O, pas Tave manoji visata.

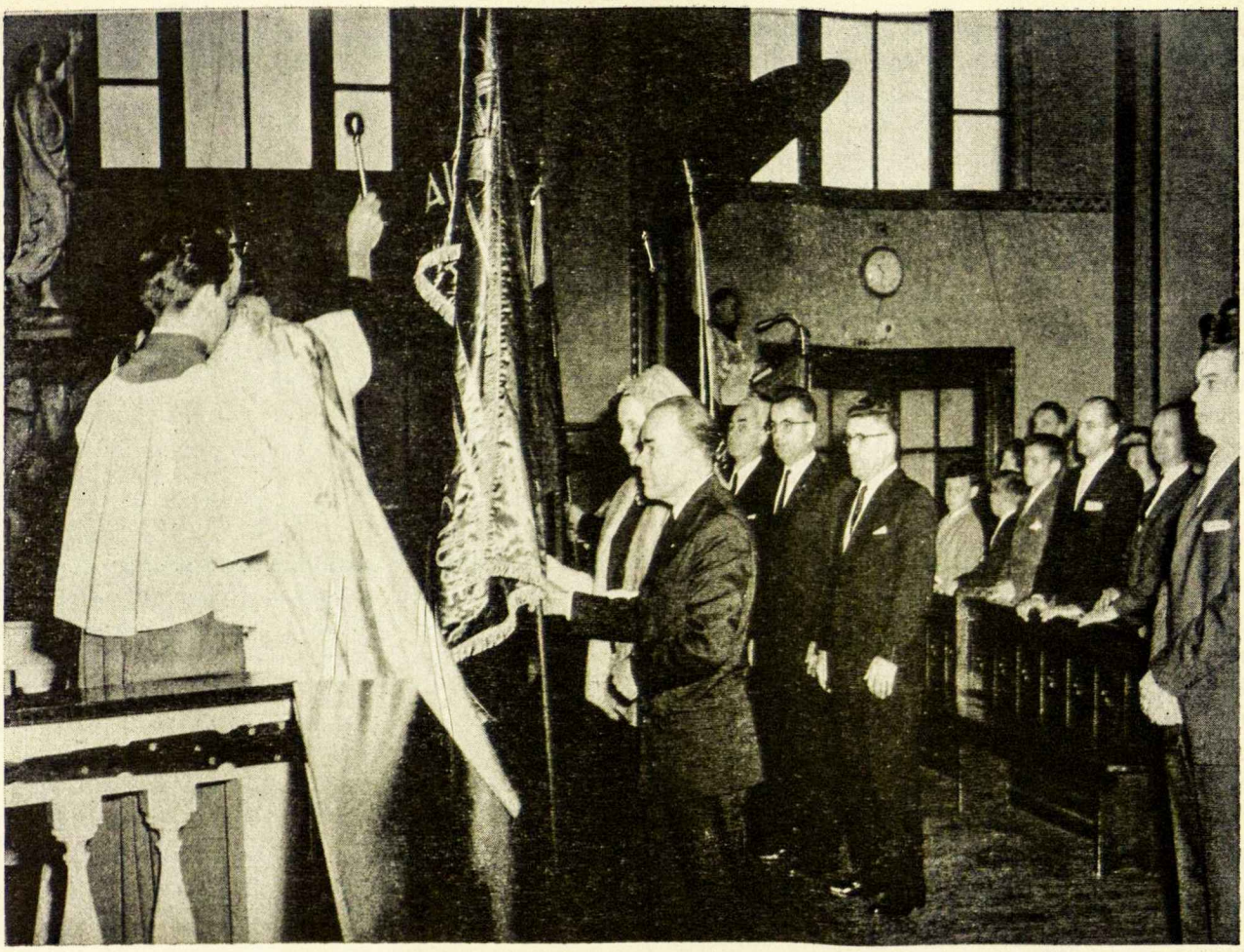

Maironio kuopos vėliavos šventinimas šv. Jurgio bažnyčioje Clevelande. Šventina klebonas kun. B. Bartis, vėliavos kūmai: dr. V. Adomavičienė ir S. Sužiedėlis. (Plačiau 119 psl.)

PERDAUG RELIGIJOS?

J. KIDYKAS, S.J.

Prileiskim, kad į pirmaeilius pianistus besiveržiąs muzikas ima šnekėti, jog kasdienė valanda kita prie piano yra "perdaug muzikos", jog pakaktų valandos per savaitę ir kiek įtemptesnio darbo prieš koncertą. Nors kiek nusimanančiam, kaip pasidaroma muzikos virtuozu, tokia šnekta atrodytų nesąmonė, nes tik nuolatinė, reguliari praktika padaro tikrą koncertmeisterį. Tas pat galioja visom profesijom.

Yra faktas, jog netaip jau maža ateitininkų nušneka: "pas mus perdaug religijos". Kuo pateisinamos tokios kalbos? Ar tai nėra liūdnų pasėkų ar kokios neigiamos įtakos kupinas nesusipratimas?

Čia dėstomos toliau mintys remiasi dvejopa prielaida.

Pirmoji: *dauguma ateitininkijos šventai tebetiki pamatiniuose klausimuose išdėstytų idealų teisingumu ir aktualumu.*

Antroji: *nori rimtai ir patys būti ir kitiems padėti tapti sąmoningais katalikais, t.y. gyvais, veikliais mistinio Kritsaus Kūno nariais.*

Sutinkant su tom dviem prielaidom, ar galima sakyti, jog pas mus "perdaug religijos"?

Objektyvia prasme, religija yra žmogaus būsenos-egzistencijos nuo Dievo priklausomumas. Žmogus tik tiek būva-egzistuoja, kiek Dievas jį kuria, kaip ir mūsų mintis tik tiek eg-

zistuoja, kiek protas ją mintija. Todėl tas Dievo aktas, kuriuo žmogus egzistuoja, yra religijos pagrindas. Ta prasme *visi, net Dievą neigiantieji, su juo kovojantieji ir jo nepažįstantieji, yra objektyviai religingi,* nes ir jų kiekvienos akimirkos egzistencija yra surišta su Dievu.

Kai žmogus tą savo egzistencinį ryšį su Dievu suvokia ir pripažįsta, tai objektyvioji religija tampa *subjektyvia,* t.y. įsisąmoninta, su žmogumi sutapusi ir suaugusi religija. Kadangi žmogaus egzistencija nuolat ir be perstogės plaukia iš Dievo Kūrėjo, tai tiesa ir teisybė reikalauja tai visada pripažinti ir su savo Kūrėju visada skaitytis. Tai yra subjektyviosios religijos esmė ir branduolys. Negalint gi žmogui objektyviai nuo Dievo niekada atitrūkti ir niekada negalint su juo perdaug skaitytis, negali būt nė kalbos apie "perdaug religijos" čia išdėstytomis prasmėmis. Juo aiškiau kas ir giliau supranta visiškai pareinąs nuo Dievo ir su tuo sutinka, juo religingesnis jis tampa.

Vidinius savo dvasios įsitikinimus bei išgyvenimus žmogaus prigimtis veržte veržiasi išreikšti *išviršinėmis formomis* — žodžiais, apeigomis. Būtų nežmogiška, nenormalu aklinai užkalti savo širdies gelmėse pačius reikšmingiausius religinius įsitikinimus. Jie būtų pasmerkiami tenai užtrokšti ir žaloti žmogų. Todėl prasmingai kalbėti apie "perdaug religijos" galima tik ta prasme, kiek "religija" suprantame tas išviršines reiškimosi formas: maldą, apeigas, sakramentus, asketines priemones. Bet tada kyla klausimas: *kas nustato, kokia norma parodo, ar žmogaus santykiai su Dievu pakankami ar ne, ar perdėti?*

Dėl vietos stokos tenka apleisti istorinę žmogaus su Dievu santykių apžvalgą. Mes gyvename krikščioniškosios eros ir erdvės tikrovėje. Šioje tikrovėje mūsų santykių su Dievu minimumą ir vidurkį nustato Kristaus įkurtoji Bažnyčia, o maksimumą—tikėjimo apšviestas protas ir žmogaus gera širdis (generosity). Tačiau ir šiuo atveju nei Bažnyčia, nei žmogus nesavavaliauja. Visada ir visur tikslas apsprendžia priemones. Dievo gi per Jėzų Kristų žmonijai skirtasis egzistencijos tikslas yra tapti "Dievo vaikais", turėti "apsčiai dieviškojo gyvenimo", kurs *įgalina dalyvauti paties Kūrėjo prigimtyje ir jos neribotoje laimėje.* Tai yra atpirkimo ir krikščionybės prasmė bei esmė.

Kaip žuvytei jokiu būdu neįmanoma įsiveržti į žmogaus dvasios pasaulį, taip ir žmogui, kaip kūriniui, jokiu būdu neįmanoma savomis jėgomis ir priemonėmis pasigauti dieviškojo gyvenimo. Jei Kristus nebūtų tos galimybės apreiškęs, niekas apie ją rimtai nė negalvotų; geriausiu atveju gal poetiškai pasvajotų. Bet yra pasaulinės istorijos vyksnis, jog "Žodis tapo kūnu", jog Dievas įsijungė į žmoniją ir sudarė galimybę žmonijai įsijungti į savosios buities gyvenimo pilnybę, tegu tik žmogiškai ribotu būdu. *Į dieviškąjį gyvenimą gi įsijungti, jį palaikyti, išvystyti ir įveiksminti galima tiktai dieviškomis priemonėmis.*

Kristaus per Bažnyčią duodamos priemonės yra sakramentai ir su jų tiekimu susiję apeigos ir malda. Kiekvienas išmintingai rimtai

Rytė L. Spingytė

MOTINOS DIENA

Mūsų šeimos geras draugas, vienuolis augustinas, man papasakojo štai ką.

Kai jis buvo dar dvylikos metų berniukas, mokyklos varžybose laimėjo gražią maldaknygę. Tą dieną su savo dviem sesutėm grįžo iš mokyklos. Jos nutarė, kad maldaknygę reikėtų padovanoti mamytei Motinos dienos proga. Jis ilgai nesileido perkalbamas, nes nenorėjo skirtis su savo brangiausiu turtu-maldaknyge. Bet sesutės nepasidavė ir ilgai viliojo. Kai tas negelbėjo, jos pradėjo jį pravardžiuoti pavyduoliu. Galų gale jis sutiko atiduoti maldaknygę, ir sesutės pirmam puslapy įrašė "Mamytei nuo mūsų trijų." Su giliu atsidusimu jis dar kartą pažiūrėjo į naujutėlę auksiniais kraštais maldaknygę ir širdy pajuto, kokią didelę auką padarė savo jaunam gyvenime.

Praslinkus penkiolikai metų, kaip jaunas kunigas jis sugrįžo į tuos pačius tėvų namus. Rytojaus dieną jis turėjo aukoti savo pirmąsias mišias. Ant motinos mažo altorėlio pastebėjo seną nudėvėtą maldaknygę. Atskleidęs pirmą puslapį, pamatė įrašą "Mamytei nuo mūsų trijų". Su plakančia širdimi jis sklaidė toliau knygelę, ir akys nukrypo į vieną labiau nudėvėtą puslapį, kuriame buvo įskaitomi žodžiai: "Motinos malda sūnaus pašaukimui". Jis pagarbiai paklausė motinos, ar ji šią maldelę kada kalbėjusi? Švelniai atimdama iš sūnaus rankų maldaknygę, ji lyg jauna mergaitė sumišusi atsakė: "Sūneli, nenorėk perdaug žinoti".

Nuo to laiko Motinos Diena mūsų jaunam kunigui vienuoliui liko ypatingai brangi. Dieną jis meldžiasi daug ir karštai. Ne tik už savo motiną, bet ir už visas kitas motinas, kurios gal neturi nei vieno, kas už jas pasimelstų.

Šis papasakojimas paliko man gilaus įspūdžio.

Iš ateitininkų šventės Clevelande—studentų priesaika. (Plačiau 119 psl.)

tikslo siekiąs žmogus tiek naudojasi priemonėmis, kiek jos yra reikalingos. Iš to taško žiūrint, vėl tenka klausti, ar gali būti "perdaug religijos", t.y. perdaug maldos, perdaug sakramentų, perdaug apeigų. Jei gali, ar perdaug jų yra ateitininkiškoje veikloje.

Kai Dievuje gyvenimas yra visiškai atbaigtas, nekintamas (bet ir ne statiškas!) tai žmoguje jis gali įvairuoti nuo minimumo iki begalybės ir gali būt prarastas. Prisimintina, jog dieviškąjį gyvenimą pašvenčiamosios malonės vardu gauname Krikšte, praradę atgauname Atgailos sakramente, ar negalint jo priimti— tobulo gailesčio aktu. Bet šitų dviejų sakramentų teikiamas dieviškasis gyvenimas yra tik minimumas, tartum Evangelijos garstyčių grūdas. Be to minimumo gyvendamas žmogus rizikuoja amžinai jo netekti ir nuostolis būtų nebepataisomas. Todėl kas tiki ir priima Kristaus užbrėžtąjį tikslą gyventi dieviškuoju gyvenimu, tas, jį praradęs, turėtų tuojau pat stengtis atgauti. Tai yra išminties diktuojama minimumo norma Atgailos sakramentui. Norėdama būti tikra, kas dar yra nors formalus jos bendruomenės (Mistinio Kristaus Kūno!) narys Bažnyčia reikalauja nors metuose sykį, apie Velykas, priimti Švenčiausią, jei reikia priėmus ir Atgailos sakramentą. *Kas savo kalte nė to minimumo neatlieka, tas skaitomas išsiskyręs iš Bažnyčios tarpininkaujamo dieviškojo gyvenimo bendruomenės.*

Normaliai žmogaus prigimtis nesitenkina kokio nors gėrio ir vertybių minimumu. Ji siekia kiek galima daugiau, jei galima — visos gėrio ir vertės pilnumos. Dievas irgi nepasitenkino tartum pamasinti mus savo dieviškojo gyvenimo minimumu. Jis pasakė norįs, kad mes jo "apsčiai turėtumėm". O to apstumo saikas yra Kristuje įsikūnijusio Dievo Žodžio pilnybė, visiškas žmogaus sukristinimas, taip kad būtų šventa tiesa, jog *"nebe aš gyvenu, o manyje gyvena Kristus"* (Gal. 2.20).

Kad tikintieji galėtų normaliai išaugti ir subręsti į pilną Kristų, Bažnyčia nustato vidurkio normas ir sunkiai įpareigoja kiekvieną savo narį jų prisilaikyti. Todėl sekmadienių ir švenčių mišios, todėl Sutvirtinimo, Moterystės, Ligonių sakramentai, todėl maldos, mums ge-

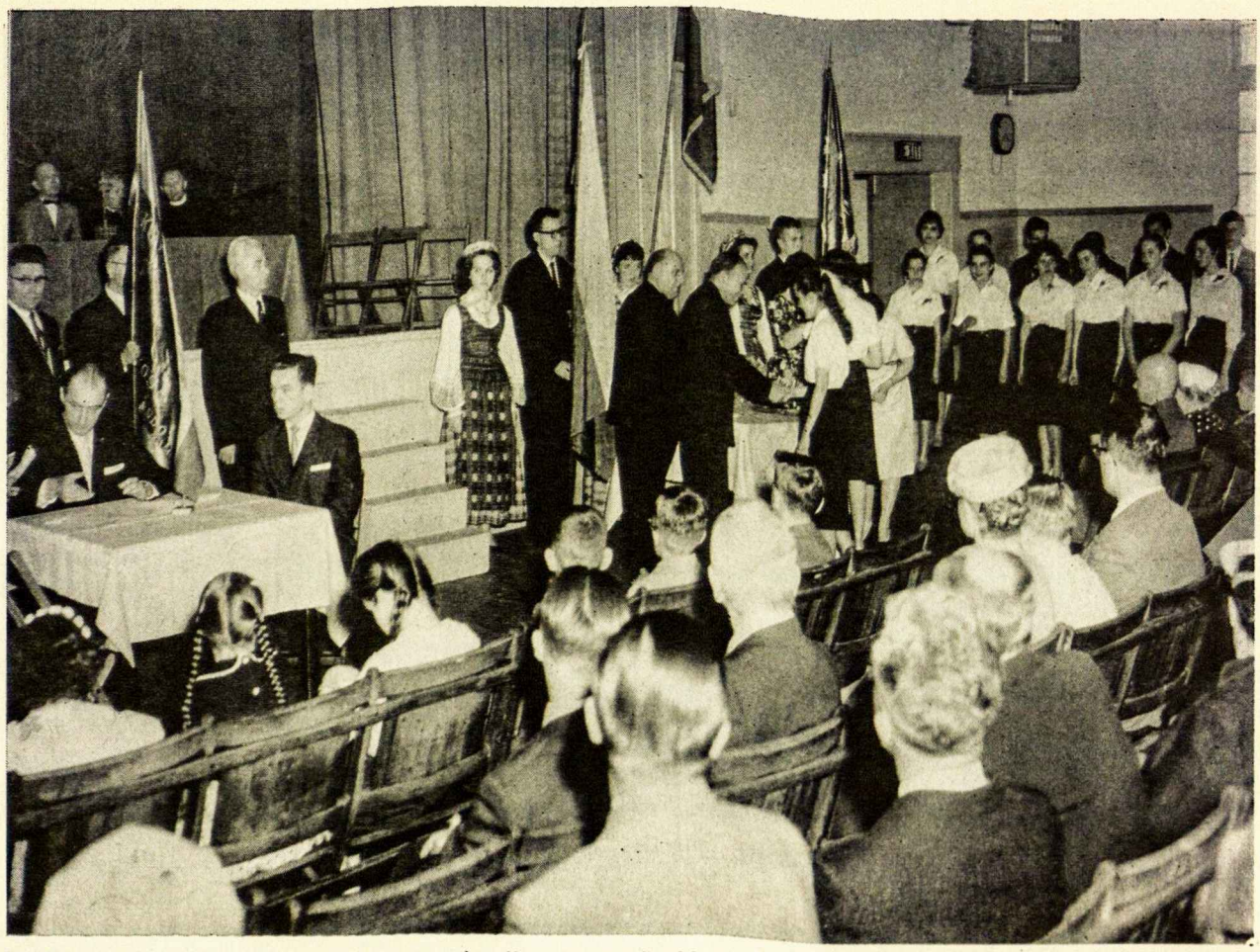

Iš Clevelando ateitininkų šventės; po priesaikos gauna ženklelius ir gėlių (Plačiau 119 psl.)

rai žinomieji pasninkai, susilaikymai ir eilė krikščioniškosios dorovės dėsnių. Ar tai "perdaug religijos?"

Perdaug tik tam, kas nesusivokia, kas yra krikščioniškoji religija, kas nesupranta dieviškojo gyvenimo vertės. O kas suprato, *jog dieviškosios buities jam tenkanti pilnybė yra nelygstama, visų augščiausia ir brangiausia vertybių vertybė, jog verta už ją net "savo gyvybę prarasti", tam čia suminėtos priemonės yra savaime suprantamos jokiu būdu ne "perdaug religijos".*

Normalus dieviškojo gyvenimo mumyse klestėjimas *suponuoja normalų žmogiškąjį gyvenimą visose jos srityse.* Todėl, jei mūsų religinės formos, t.y. maldos, sakramentai, apeigos kliudytų normaliai atlikinėti savo šeimynines, luomines, pilietines to paties Dievo, ne kieno kito, uždėtas pareigas, tada būtų galima teisingai sakyti: "perdaug religijos". Jei kas, neva, besistengdamas gyventi kiek galima tobulesnį dievišką gyvenimą, tiek skirtų laiko maldai, mišioms ir sakramentams, kad nebeliktų pakankamai laiko palaikyti namuose tvarką, jei apleistų savo vyrą, žmoną, vaikus, darbą, būtų netikęs gydytojas, advokatas, mokinys, studentas, ūkininkas ir tt, ir tt., tai tas tik save apgaudinėtų. Šv. Povilo žodžiai čia šiurpulingai aiškūs: "Kas nesirūpina savaisiais, ypač namiškiais, tas išsigynė tikėjimo ir yra piktesnis už netikintį" (1 Tim. 5,8). Į tokias iliuzijas įsipainioja ne vienas pamaldus asmuo, kai gyvena savo galva, nepasiduodamas kunigo vadovybei. Jėzus Kristus yra vienintėlis tobulas sudievinto žmogaus pavyzdys. Jam niekas neprikišo iškrypimų, niekas nesiskundė, kad jis dėl Dievo garbės būtų neatlikęs savo pareigų. Jo asmenybe gėrėjosi ir seni ir jauni. Taip turėtų būti ir su kiekvienu tikru tikinčiuoju, nes dieviškojo gyvenimo apsta, įkeldama žmogų į antgamtės plotmę ir atskleisdama visus lobius jo dispozicijai, *nepaprastai sukilnina, įprasmina ir palengvina kasdienio gyvenimo įkyrią rutiną.* Ką tik paminėti religingumo perdėjimai yra galimi tik tada, kai religinės formos atitrūksta nuo savo turinio ir tikslo ir virsta sau tikslu.

Išsiaiškinus, kuria prasme galima ir kuria negalima sakyti esant "perdaug religijos", pagalvotina, ar yra "perdaug religijos" ateitininkijos veikloje.

Jaunučiai po įžodžio gauna ženklelius ir gėlių. (Plačiau 119 psl.)

Sutinkant, jog esama laimingų paskirų išimčių, tenka tvirtinti, jog šiuo metu, laisvajame pasaulyje gyvuojančioje ateitininkijoje religijos yra per maža! Per maža, t.y. negana sąmoningos, nuoširdžios religinės praktikos.

Ateitininkų religinio gyvenimo praktiką turi normuoti siekiamasis tikslas. Tikslas gi, Visa atnautinti Kristuje, yra platesnis už vidurkio kataliko, nes esame katalikiškosios akcijos nariai, ir kaip tokie, ne tik patys privalome gyventi intensyvų dieviškąjį gyvenimą, bet ir spinduliuot jį savo aplinkai. Iš to gaivalinga jėga veržiasi išvada: *ateitininkas negali pasitenkinti dieviškojo gyvenimo ne tik minimumu, bet nė vidutiniškumu.* Jis privalo siekti jo pilnumos! Tik pats žėrėdamas galės spinduliuoti Kristų kitiems. Visos kitos, grynai naturaliosios veiklos formos, kažkaip kilnios, išmintingos ir naudingos jos būtų, nepadės sujungti žmonių su dieviškuoju gyvenimu, kaip vandeniu kad neįžiebsi žvakės. Naturaliosios priemonės gali būti sąlygos, gali parengti kelią, laimėti širdis Dievo šauksmui išgirsti, bet vienintėliai tikra ir veiksminga ateitininkiškos veiklos priemonė yra *gyvas, dinamiškas kiekvieno nario religinis gyvenimas intymiausioje vienybėje su Kristumi.* Tokiai dinamiškai bei intymiai vienybei su Kristumi užmegzti, jai palaikyti ir įveiksminti yra tik viena priemonė: malda bei reguliarūs, kiek galima dažnesni sakramentai. Kas kitaip galvoja, tas negalvoja su Kristumi.

Kokias konkrečias religines formas (maldas, sakramentus, apeigas, asketines priemones) patiekia, rekomenduoja ar įsako mūsų sąjungos? Iki šiol jokios! Pasitenkina iš kiekvieno kataliko reikalaujamu vidurkiu ir net minimumu. Jei kur nors kas nors daugiau yra daroma (kursuose, stovyklose, vietovėse), tai yra grynai privačia iniciatyva. Sąjungų statutuose nėra jokių privalomų normų. Atsimenant, kad mes didžiuojamės esą katalikiškosios akcijos nariai, tai yra keista, stačiai neįtikima anomalija! Gal dėlto ir atsitinka tokie dalykai, kad buvę nariai ir net kaikurie pareigūnai ir tikėjimą pameta, ir netvarkingose moterystėse gyvena, ir labai negarbingai atlieka savo profesijų darbus, o sąjungos ne tik neišmeta jų iš savo eilių, bet nė papeikimo nepareiškia. Patys dažnai skundžiamės suglebimu, apatija, stoka susiklausymo ir pasiaukojimo, stoka užsidegimo.

Baigiu kuo trumpiausiai atsakydamas į pradžioje iškeltą klausimą: ar perdaug religijos? Per maža! *Per maža subjektyvaus — asmeniško persiėmimo ir skaitymosi su krikščioniškos tikrovės esme, per maža ir nuoširdžios sąmoningos religinės praktikos.*

DVIKOJAI PARAZITAI

ALFA SUŠINSKAS

Įgimtasis įstatymas, artimo meilė ir nesugedusios, neiškrypusios sąžinės balsas kiekvienam nurodo neišnaudoti kito žmogaus: ne tik atiduoti kitam ir neatimti iš jo, kas jam priklauso, bet ir nereikalauti, neimti iš jo daugiau, negu jis privalo duoti.

Tačiau žmogus, neturįs krikščioniškosios dvasios ir žmoniškumo, gali lengvai apeiti teisingumą ir išnaudoti kitą.

Žmogų išnaudoti galima visaip ir viskuo, viešai ir slaptai, pačiam išnaudojamajam žinant ir jam visai nepastebint. Išnaudotojų būna įvairiausių ir visur jų pasitaiko: valdžiose, įstaigose, organizacijose, privatiniame žmonių gyvenime ir kitur.

Religiniu požiūriu žmogaus išnaudojimas yra nusikaltimas Dievui ir artimui. Paties nusikaltimo didumas pareina nuo išnaudojimo didumo. Išnaudojimas yra nukreiptas ne tik prieš teisingumą, bet ir prieš artimo meilę.

Pats šlykščiausias išnaudojimas vyksta komunistų valdomose valstybėse. Jose eilinis žmogus yra viskuo išnaudojamas. Jo būklė yra žemesnė ir baisesnė negu vergo, nes vergui nebuvo ir nėra draudžiama galvoti ir sakyti, kad jis yra vergas; gi komunistų pavergtajam žmogui yra žiauriausiai draudžiama ne tik sakyti, bet ir galvoti, kad jis yra pavergtas ir išnaudojamas.

Ne vien raudonoji, bet ir kiekviena kita diktatūra yra žmonių išnaudotoja. Maža kuo čia atsilieka ir visokie absoliutinės valdžios karaliai bei karaliukai, vis dar kaikur necivilizuotuose kraštuose tebevieš-pataują. Jų valdinių daugumas gyvena dideliame skurde, o jie patys — neišsakomoje prabangoje.

Kiekviena organizacija turi valdybas, komisijas, įvairius pareigūnus. Visi supranta, kad sutikusieji būti pareigūnais turi sąžiningai atlikti savo pareigas. O kaip dažnai pasitaiko,

Stud. Ingrida Stasaitė iš Federacijos Vado S. Sužiedėlio gauna studentų ateitininkų ženkliuką; dešinėj—dvasios vadas kun. P. Dzegoraitis.

VILMANTA KAREČKAITĖ

KŪDIKIS

Kaip saulę prie širdies glaudžiu mažytį vaiką,
Skruostais bėgioja juokas;
Kitą minutėlę spinksi ašaros kaip uogos.
Visų gležniausias ir mažiausias, o vistik tėvas —
Senelio ir visos žmonijos tėvas!
Pasaulyje žmogus paklydo. Žaizdų tiek daug.
Tu vesk mane, žmogau, aš mažas!
Aš tau tik kelią rodysiu ir pakely gėlių priskinsiu.
Kaip mes, akis užmerkę, aiškiausiai regime,
Taip kūdikėlis, aklai atsidavęs, savo meilę rodo,
Šventa vaikystė turi retą dovaną ir galią —
Paversti akmenį į gėlę kvapią!

PRISIMINIMAI

Prisiminimus geriau nei knygos puslapius vartau, sijoju:
Matau aiškiausią rytą naujai užgimusios dienos,
Matau šaltinį, kuris pakalnėje sau kelią renkasi,
Matau įamžintų vardų tik vieną.
Gamtos poezija kaip diena be pabaigos, tik su kitimu
Šaltinis begalinis nemirtingojo nektaro, kuris svaigina,
Neišsemiamo grožio, nuostabos, kaip pasaka gyvenančioj dienoj
Gamtos poezija — gyslelė gyvo laiko.
Ir pamačiau, kad surinkau širdin kiekvieną akmenėlį,
saulę ir visus pavėsius,
Ir pamačiau, kad žmoguje gyvena įvairios versmės šaltinių,
Ir pamačiau, kad grožis nepraeina žmogaus neužkliudytas:
Kad žemės daigas — menka žolė sužavi giliau ašarų.
Kadaise ryšį tarp daiktų atrodymo ir realybės rasti mėginau,
Ilgai stebėjau gaisrą medžiuose ir vis toliau ėjau.
Tiktai, kai šypsnį išsiskleidusį kaip pumpurą ant vaiko veido
pastebėjau,
Nusilenkiau: čia gėrio ir grožio pradžia ir sugrįžimas.

---

kad tik keli ar net ir vienas pareigūnas turi atlikti visus darbus, nes kiti jų neatlieka ir tiems keliems ar tam vienamu plaka dirbančiuosius, pareiginguosius, užuot kad patys būtų plakami.

Nors ir ne tiek jau dažnai, visdėlto išnaudojimo pasitaiko ir kaikuriose šeimose .... Žiūrėk, vyras, galėdamas ir laiko turėdamas, vengia padėti žmonai vaikus auginti ir visą namų apyvokos darbą jai vienai palieka. Arba kad ir žmona: ant vyro, iš darbo grįžusio, pečių ji suverčia visus šeiminius rūpesčius bei darbus, o ji pati dykinėdama laksto po įvairias pramogas, kaimynus lanko, ištisomis valandomis telefonu kalba apie viską ir apie nieką ... Ir tarp tos pačios šeimos vaikų, ne tik mažų, bet ir jau ir užaugusių, ne taipjau retai pasitaiko, kad kuris nors iš jų yra kitų šeimos vaikų išnaudojamas.

O kiek daug yra žmonių, vienaip ar kitaip kenčiančių ir sunkaus likimo beviltiškai prislėgtų! Jie visi laukia pagalbos: gero žodžio, nuoširdumo, medžiaginės paramos. Labiausiai jie laukia žmoniškumo ir teisingumo ... Neretai čia ateina toks gelbėtojas, kurio pagalba tėra šlykštaus išnaudojimo priedanga: už suteiktą menką pagalbą jos gavėjas turi sumokėti perdideliu darbu, ar savo teisėmis, ar net savo garbe ...

Išnaudojimas yra gyvuliškoji savybė žmoguje. Neprotingųjų gyvių įgimtyje glūdi plėšimo ir išnaudojimo instinktas: jie tyko vienas iš kito atimti maistą ir dėl jo tarp savęs kovoja žūtbūtinę kovą; jie vis nori sau daugiau.

Ir žmoguje šį glūdint instinktą apvaldyti bei paslaugia artimo meile pakeisti tegali tikras religinis gyvenimas, tvarkąs visus žmogaus polinkius ir veiksmus.

Jei žmogus nesistiprina tikruoju religiniu gyvenimu, jis nekartą nukrypsta dvikojo parazito keliu.

viską sukrauna. Priežodis "Kas veža, tą ir plaka" terodo, kad yra žmonių, kurie kitus išnaudoja, kurie savo nepareigingu-

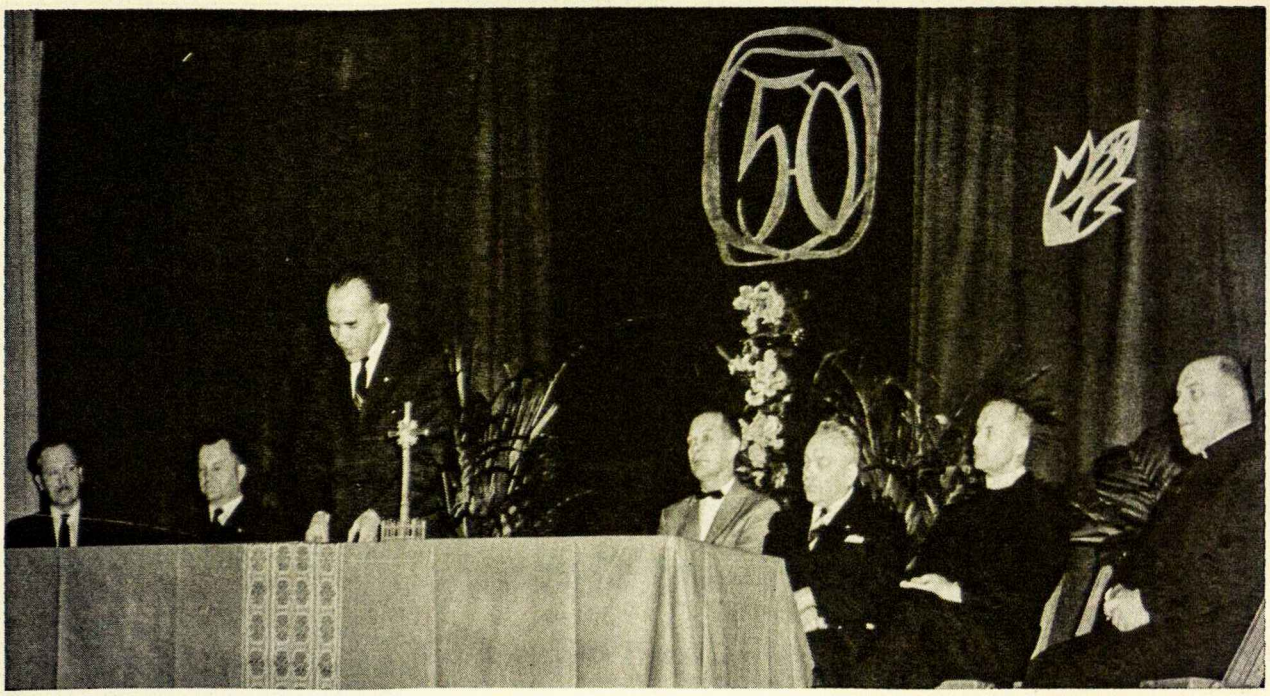

Dalis garbės prezidiumo akademijos metu. Kalba Federacijos Vadas S. Sužiedėlis

CLEVELANDO ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Šiais metais sueina 50 metų nuo ateitininkų organizacijos įsikūrimo. Šį auksinį jubilėjų Clevelande atšventė visi ateitininkai balandžio 30 ir gegužės 1.

Šeštadienį, balandžio 30, šv. Jurgio bažnyčioje įvyko religinio susikaupimo valanda ir išpažintis. Tėv. J. Kidykas, S.J., Ateitininkų Federacijos dvasios vadas, pasakė pamokslą.

Oficiali šventė buvo sekmadienį, gegužės 1. Prasidėjo šv. Jurgio bažnyčioje 10:30 mišiomis, kurias aukojo Tėv. J. Kidykas, S.J. Prieš mišias į bažnyčią buvo įneštos visos ateitininkų vėliavos — moksleivių, studentų ir sendraugių. Moksleivių ateitininkų Maironio kuopos nauja vėliava buvo pašventinta prieš mišias. Krikšto tėvais buvo prof. S. Sužiedėlis, Ateitininkų Federacijos vadas, ir dr. V. Adomavičienė iš Akrono, Ohio. Mišių metu Tėv. J. Kidykas, S.J., pasakė reikšmingą ir įdomų pamokslą.

Akademija įvyko 4 v. p.p. lietuvių salėje. Pradėta ateitininkų himnu. Ją pravedė Ateities klubo pirm. inž. P. Razgaitis. Į garbės prezidiumą pakviesta: Ateitininkų Federacijos vadas prof. S. Sužiedėlis, A. Federacijos dvasios vadas Tėv. Kidykas, Ateitininkų Tarybos pirmininkas prof. dr. A. Damušis, vėliavos kūmai, prof. Dr. K. Pakštas, kleb. kun. B. Bartis, skaučių tunto tuntininkė N. Mockuvienė, skautų tuntininkas Pr. Karalius, L.B. pirmosios apylinkės pirmininkas Jonas Virbalis, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos primininkas St. Barzdukas.

Akademijos pradžioje buvo studentų ir moksleivių įžodis. Ženklelius įsegė Federacijos vadas S. Sužiedėlis. Šie studentai ateitininkai davė įžodį: A. Alkaitytė, A. Balčiūnaitė, V. Augulytė, J. Gailiušytė, J. Kavaliūnaitė, L. Kasperavičiūtė, I. Stasaitė, T. Stasaitė, V. Žilionytė, R. Bridžius, A. Širvaitis, K. Valaitis.

Moksleiviai ateitininkai, davę įžodį, buvo šie: S. Alšėnaitė, G. Bačiulytė, D. Čyvaitė, V. Eimutytė, L. Filipavičiūtė, A. Grėbliūnaitė, T. Idzelytė, R. Neimanaitė, T. Neimanaitė, D. Tamulionytė, A. Alkaitis, S. Alkaitis, K. Čyvas, V. Degutis, V. Laniauskas. Jaunučio ateitininkų įrodį davė: R. Cepulis, J. Degutis, S. Brizgytė, V. Čyvaitė, M. Idzelytė, O. Kliorytė, E. Razgaitytė, A. Stungys. Jaunesnio moksleivio įžodį davė: I. Banionytė, V. Banionis, P. Alšėnas, V. Kliorys.

Akademijos metu paskaitą skaitė prof. S. Sužiedėlis, kuris pažymėjo, kad duoti įžodį jubilėjiniais metais yra didelė garbė. Savo paskaitoje Federacijos vadas kalbėjo apie ateitininkų principus, pareigas ir ką reiškia būti ateitininku. Jis įdomiai įrodė, kad ateitininkų organizacija, gal vienintelė ideologinė lietuvių organizacija, kuri suderina tautiškumą ir religiją. Kaikurios lietuvių organizacijos savo idealu pasirenka tik lietuviškumo principą, ar kokį kitą, bet ateitininkai pasirinko ir tautiškumo ir religijos principus. Todėl ateitininkų pareigos yra didesnės ir sunkesnės nei kitų organizacijų. Be to, preligentas pabrėžė, kad ateitininkui yra didelė pareiga išaugti tikru inteligentu — intelektualu, o ne tik profesionalu, kaip yra daugelis išmokslintų amerikiečių. Čia Amerikoje nėra daug tikrų inteligentų, nes mokslo sistema išauklėja tik profesionalus.

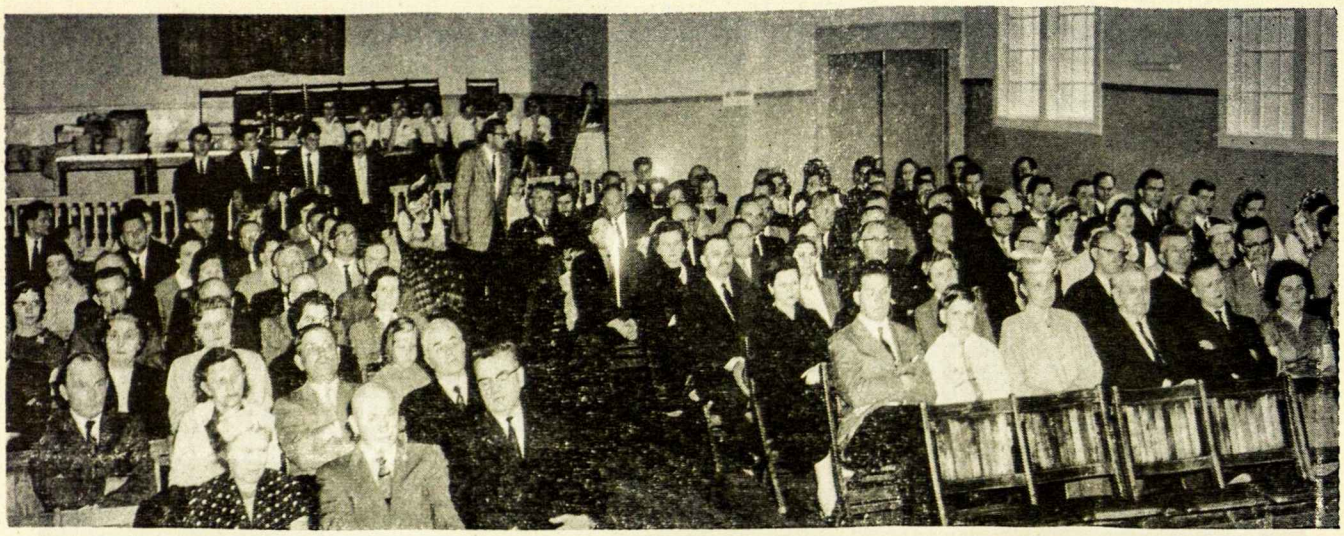

Dalis akademijos dalyvių lietuvių salėje

Po paskaitos buvo sveikinimai. Sveikino: Studentų Ateitininkų Sąjunga, Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdyba, LAV LE Clevelando pirmoji ir antroji apylinkės, vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos tėvų komitetas, tautinio akademinio sambūrio Clevelando skyrius, akademikų skautų sąjūdžio Clevelando skyrius, Neo Lituanios korporacijos Clevelando skyrius, Neringos skaučių tuntas, Lietuvos vyčiai, Vilniaus krašto Lietuvių Sąjunga ir Lietuvos budžiai.

Po akademijos apatinėje salėje įvyko kokteilis, kur svečiai galėjo susitikti ir pasikalbėti.

Vakare 7 v. buvo koncertas ir vaišės. Vakarienė pradėjo Tėv. J. Kidykas, S.J., malda. Vakarienei vadovavo St. Barzdukas. Pirmiausia buvo pristatyti garbės svečiai. Prof. A. Damušis pasakė įdomią kalbą apie religiškumą, krikščionybę, humaniškumą ir tautiškumą. Taip pat kalbėjo prof. K. Pakštas, buvęs Ateitininkų Federacijos vadas.

Koncerto programą išpildė solistė Danutė Stankaitytė ir poetas Bradūnas. Solistė, akomponuojant J. Švedui, gražiai padainavo lietuvių liaudies dainų ir operų arijų. Ji buvo sutikta labai šiltai ir kelias dainas turėjo padainuoti virš programos. Potas K. Bradūnas paskaitė savo spausdintos ir naujos poezijos.

Solistė Danutė Stankaitytė

Vaišių - koncerto metu kalba Tarybos pirmininkas dr. A. Damušis

Po koncerto ir vaišių įvyko šokiai jaunimui.

Visa šventė praėjo labai gražioje ateitininkiškoje nuotaikoje. Vakarienėje dalyvavo daug žmonių, taip kad salė buvo pilna. Vaišės nusitęsė net iki 12 v.

Šventė buvo ruošiama bendromis moksleivių, studentų ir sendraugių pajėgomis. Ji buvo gražiai suorganizuota. Ypač reikia padėkoti Ateities klubo pirmininkui inž. P. Razgaičiui, kuris įdėjo daug triūso ir darbo.

J.G.

ATEITIES ŽURNALO KONCERTAS

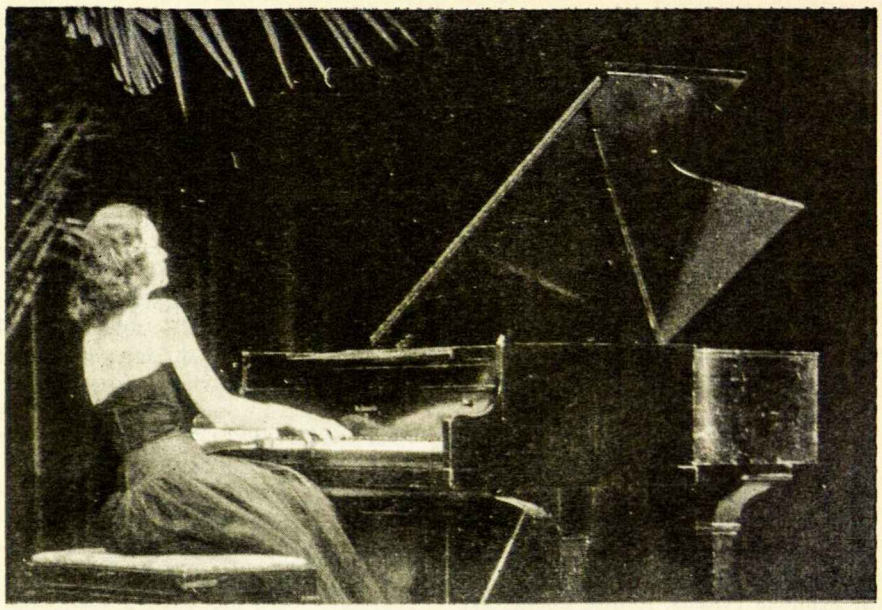

Aldona Kepalaitė skambina Ateities koncerte

Balandžio 24 Apreiškimo parapijos salėje Broklyne Ateities sukaktuvinis koncertas buvo neeilinis įvykis. Programoje dalyvavo trys jauni menininkai: Janina Liustikaitė — lyrinis sopranas, artimas "lirico-spinto", kuris gali išpildyti ir dramatinius kūrinius; Aldona Kepalaitė — pianistė ir Algis Žemaitis — aktorius.

Janina Liustikaitė šioje padangėje pasirodė pirmą kartą. Pilna salė publikos su dideliu įdomumu sekė jos dainavimą. Programa buvo rūpestingai parinkta. Pradėta su keturiomis lietuviškomis dainomis (Tallat-Kelpšos, Naujalio, Banaičio ir Žilevičiaus), toliau svetimųjų kūriniai (Strauss, Chopin, Schubert) ir visa eilė operų arijų (Verdi, Mozart, Puccini, Weber).

Jos balsas plačios apimties, dinamiškai turtingas, vsiuose registruose skamba laisvai, ypač žavus augštame registre pianissimo, kuris lengvai pasiekia griausmingo fortissimo. Visa balso apimtis išlyginta, nėra jokių persilaužymo žymių. Tai iš prigimties vertingas balsinis turtas, italų mokyklos išlavintas ir parengtas scenai. Puikiai ji atliko visus kūrinius, į juos įsigilindama ir išbaigtai pateikdama. Bet visame gražume praskambėjo jos išpildytos operų arijos — "La Traviata" ir "La forza del destino" — Verdi. Taip pat ir "Der Freischutz" — Weber, "La Bohema" — Puccini ir "Don Giovanni" — Mozart arijų išpildymas rodė, jog jos kelias veda į operą, nes čia ji parodė visus savo balso sugebėjimus. Klausytojų buvo šiltai sveikinama ne tik triukšmingais katučiais, bet ir rožių puokštėmis. Meniškai ir spalvingai jos dainavimą pianinu palydėjo jauna pianistė Aldona Kepalaitė.

Janina Liustikaitė Ateities koncerte

Kitas šio koncerto įdomus ir retai girdimas dalyvis buvo pianistė **Aldona Kepalaitė.** Jos atlikti kūriniai (Čiurlionio, Chopin) parodė ją turint puikią ir lengvą techniką, laisvai susidorojančią ir sunkiose vietose. Ypač pajėgią turi kairiąją ranką, kas įgalina išvystyti milžinišką fortissimo, o švelni dešinioji ranka suteikia švelnų melodingumą ir lengvą pasažų skraidymą. Būtų įdomu ją išgirsti išpildant sudėtingesnius kūrinius. Tai jauna daug žadanti pianistė.

Trečias programos dalyvis buvo aktorius **Algis Žemaitaitis.** Jis skaitė lietuvių poetų kūrinius ir vedė programą. Vienam skaityti yra nelengva, kad apvaldytum pilną salę ir sudarytum nuotaiką. Bet skaitytojas turi gražią tareną, nors neskambų balsą, vykusiai sugebėjo perteikti autorių kūrinius. Publikai rimtai užsilaikant, nesunku buvo sekti jo mintis.

Tenka pasidžiaugti rimtu vakaro paruošimu. Tokių koncertų reikėtų daugiau. Kai turime jauno prieauglio, reikėtų jį plačiau ir dažniau parodyti viešumoje. Tas padėtų jauniems menininkams žengti primyn, o klausytojams tai suteiktų džiaugsmo.

J. Ž-čius

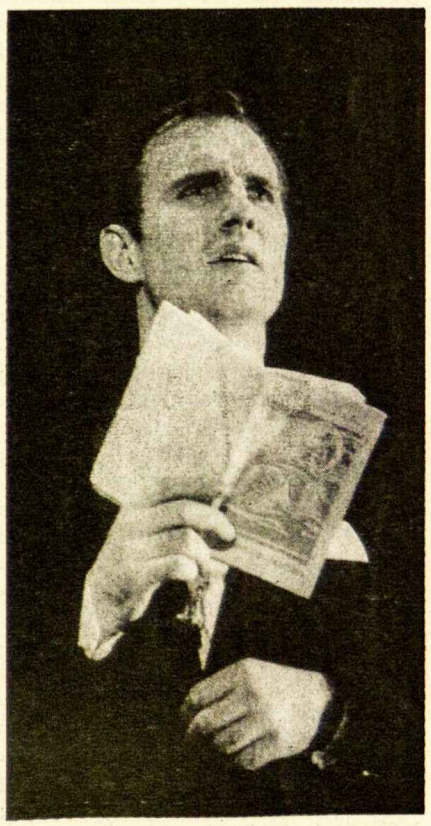

Algis Žemaitaitis Ateities koncerte skaito V. Šlaito poeziją.

Visos nuotr. G. Peniko

LIETUVOS NACIONALINĖ M[illegible]YDO BIBLIOTEKA

PER PRIZMĘ

Susirinkimas yra viena iš pačių ryškiųjų mūsų veiklos formų. Nuo tokių susibūrimų efektingumo priklauso mūsų laimėjimai bei organizacijos tikslų atsiekimas. Todėl nuolat turime rūpintis susirinkimo efektingu pravedimu. O taip dažnai jie paskęsta įprastinėje rutinos jūroje. Tada ir dalyvių mažiau, ir tie patys mažiau vertės pasisavina. Valdybai todėl vienas pagrindinių uždavinių yra kiekvieno šaukiamo susirinkimo vykęs paruošimas. Tam reikia pastangų; tačiau jei jų parodoma, tai ir atpildas ryškus. Reikia nuolat ieškoti įvairumų, naujų formų, tam tikro šviežumo, kad nariui į susirinkimą ateiti nebūtų vien pareiga, bet ir malonumas, mielai laukiamas.

Tokių formų yra įvairių. Neseniai Lietuvos vyčių grupė pravedė įdomią susirinkiminio pobūdžio ekskursiją. New Jersey grupė vieną šeštadienį atvyko į New Yorką aplankyti šiame mieste esančių lietuviškų įstaigų. Pats apžiūrėjimas bei tuo metu įgytos žinios apie tas įstaigas labai gyvai praturtino dalyvius. Lankėsi jie Balfe, kur buvo labai konkrečioj formoj supažindinti su šalpos darbais ir rūpesčiais. Kai nuvyko į Tėvų Pranciškonų spaudos centrą, pamatė, kaip spausdinami lietuviški žurnalai bei Darbininkas. Užsuko ši grupė ir į Alto išlaikomą informacijos centrą. Ten paliestas politinis momentas. Ši popietė savo įvairumu, formos naujumu buvo tikrai turininga. Iš vyčių šiuo atžvilgiu tegalime pasimokyti. Chicagos moksleiviai ateitininkai galėtų padaryti ekskursiją per visas to miesto lietuvių parapijas, aplnakydami mūsų pastatytas bažnyčias. Baltimorės jaunimui nesunkiai pasiekiama Lietuvos atstovybė Washingtone. Tokių lietuviškų įstaigų aplankymas įmanomas kiekvienoje vietovėje, ir jis moksleiviams būtų labai įdomus ir kratu suteiktų daug žinių, kurias šiaip jau būtų kur kas sunkiau perduoti.

Tai vienas konkretus atvejis; pagalvojus tokių įvairumų galima lengvai atrasti — ir tai reikėtų įgyvendinti.

*

Sparčiais žingsniais artėja stovyklinis vasaros laikotarpis. Sąjungos jau ruošia savo programas; kvietimai jau keliauja į atskiras vietoves. Pats laikas sudaryti vasaros planus ir jų tarpe įjungti ir apsilankymą stovykloje bei kongrese.

Moksleivių Ateitininkų Sąjunga savo stovyklos programine tema pasirinko "su 50-ties metų ateitininkiška jėga į Lietuvos laisvę". Jaunimas susiburs DAINAVOJE; nuo liepos 31 iki rugpjūčio 13 d. ten suvažiuos vyresnieji moksleiviai.

Būtų gera, kad šion stovyklon moksleiviai vyktų iš visų Amerikos kampų. Šiais laikais nuotoliai lengvai įveikiami; nereikėtų tad baidytis savo vaikų ir iš tolimesnių vietovių leisti ton stovyklon vykti. Visi juk žinome, kad šie vasariniai susibūrimai jaunimui turi neįkainuojamos tautinės vertės.

*

Jubilėjiniame kongrese numatytas bendras mišių giedojimas. Be pasiruošimo tas sumanymas vargiai ar bus įgyvendintas. O jis toks prasmingas, nes bendros giesmės tik pakeltų tuometiniam susikaupimui deramą nuotaiką. Tiesa stovyklų metu jaunimas tą pasiruošimą atliks kasdien giedodami Tėv. Markaičio sukurtas mišias. Tačiau vien stovyklautojais pasitenkinti negalima. Reikia ir atskirose vietovese pasiruošimo šiam giedojimui. Kodėl nepadaryti repeticijų? Turimomis žiniomis, gaidų egzemplioriai kaip tik šiuo metu išsiuntinėjami visiems vienetams. Jų susilaukus, nereikėtų delsti; šiam pasiruošimui turi būti skirtas tinkamas dėmesys. Juk keliose repeticijose visi galėtumėme dalyvauti.

*

Malonu buvo spaudoje skaityti apie studento **R. Pauliukonio** surengtą Vatikane išleistų Šv. Kazimiero ženklų parodą savo universitete. Worcesteryje yra garsus Holy Cross universitetas, ir jame — dėka mūsų jauno kolegos buvo išstatyti minėti pašto ženklai. Tokio pobūdžio mažieji deimančiukai rodo mūsų gyvastį ir iniciatyvą. Tik gaila, kad jų vis dar tiek mažai. Mums to kur kas reikėtų daugiau. O jie taip nesunkiai įgyvendinami, jei tik ryžto parodoma.

Kur to ryžto bei susipratimo parodyta, ten ir laimėjimai skinami. Štai prieš keletą savaičių Pax Romanos egzilų komisijos valdybon išrinkta **Nastutė Umbrazaitė,** atstovaujanti SAS. Tai čia gimusi lietuvaitė, nemačiusi Lietuvos, tačiau sąmoninga savo tautinių bei ateitininkiškų pareigų atžvilgiu. Ne vienam dypukui ji gali būti puikus pavyzdys.

Šio mėnesio pradžioje mūsų pagarsėjusiam fotografui **Vytautui Valaičiui** teko fotografuoti visų trijų Skandinavijos šalių princeses. Tai pats pirmasis fotografas, išskyrus oficialius karališkų rūmų fotografus, kuriam buvo suteikta ši privilegija princeses nuotraukose įamžinti. Befotografuodamas jis turėjo progos iškelti faktą, kad jis lietuvis bei tuo pačiu atkreipti dėmesį į dabartinę Lietuvos būklę. Ne vienas gi iš mūsų tokia proga nebūtumėmė bandę šio klausimo kelti; kur kas menkesnėse situacijose tą faktą nutylime. Juk nepatogu "nuotaiką drumsti". Ir taip lieka neišnaudota daugybė progų.

*

Ketvirtus metus iš eilės Fordhame šią vasarą bus lituanistiniai kursai. Ir šiais metais organizatoriams teko nugalėti daug finansinių sunkumų. Nejaugi ir šį kartą vėl bus įprastinių sunkumų su kursantų skaičiumi. Būtų tikrai liūdna, jei ateitininkai šia proga nepasinaudotų. Ji tikrai auksinė, ir mes kitiems turėtumėm rodyti pavyzdį savo uolumu šioj srity. Norisi tikėtis, kad ateitininkų skaičius šią vasarą Fordhame bus tikrai gausus. Gal iš tikro taip bus?

*

Pereitam Ateities numeryje rašant apie ASS centrinių organų rinkimus, buvo paminėta, kad Rinkiminės Komisijos adresu paduotas vieno Centro Valdybon kandidatuojančio adresas. Patirta, kad tuo adresu naudojasi ir vienas RK narys. Gaila, kad ASS Rinkimų Komisijos adresas nebuvo identifikuotas su RK to nario pavarde. Noriu čia dar kartą pastebėti, kad neturėta jokio įtarimo, bet lieku įsitikinęs, kad tokių procedūrinės technikos klaidų reikia vengti.

Vytenis

Simas Sužiedėlis, Ateitininkų Federacijos vadas, balandžio 30 - gegužės 1 d. dalyvavo ir skaitė paskaitą Clevelando ateitininkų metinėje šventėje ir 50 metų ateitininkų organizacinio darbo sukakties minėjime.

Jeronimas Pleinys, Hamiltono ateitininkų sendraugių pirmininkas, gegužės 14 susituokė su O. Vyšniauskaite, prieš dvejus metus atvykusia iš Lenkijos.

SPORTAS

SALUDOS AMIGOS!

J. ŠOLIŪNAS

Metų metais įvairiuose jaunimo suvažiavimuose bei posėdžiuose dažnai tenka girdėti pasakymų, jog mūsų jaunimas turi gerbti vyresniuosius dėl jų nuveiktų darbų. Žinoma, tokiam pasakymui tenka tik pritarti.

Gi vyresnieji visuomenės veikėjai neretai yra pagerbiami ir savo kolegų. Gerbimas ir pagerbimas yra du skirtingi dalykai, ir jei jaunimas daugiau linkęs į pagarbą vyresniesiems, tai vyresnieji į savo kolegų pagerbimus.

Pagarba dažnai reiškiama visai vyresniajai kartai, tačiau pagerbimais iškeliame tuos , kurie dėl savo darbų tokio pagerbimo verti. Nemanykite, kad aš noriu nagrinėti skirtumą tarp pagarbos ir pagerbimo. Visai ne. Noriu atkreipti dėmesį į vieną skriaudą, kuri daroma tam tikrai mūsų vyresniųjų visuomenininkų grupei. Kalbu apie mūsų nusipelnusius sporto darbuotojus.

Kuo jie blogesni?

Su širdgėla tenka stebėti, kaip įvairių sričių visuomenės veikėjai kartas nuo karto pagerbiami dėl savo atliktų darbų. Pagerbiami iškilminga vakariene arba spaudoje. Bet tų tylių darbo skruzdžių, kurie nuolatos judina sportinę veiklą, neatsimename. Rodos, imtum ir paklaustum: o kuo tie sportinio gyvenimo darbuotojai blogesni? Kodėl jie užmiršti? Nejaugi mes vis dar tikime atsilikusio nuo kultūros žmogaus plepalu, jog sportas yra vaikų žaislas? Nejaugi dar nematome, kaip visas kultūringas pasaulis skiria tiek daug dėmesio sportui, kuris yra nuostabi auklėjimo priemonė? Man rodos, kad pagaliau turėtume suprasti sporto reikšmę, susiprasti ir pagerbti tuos, kurie to pagerbimo jau seniai užsitarnavo. Tam tikra prasme mūsų sportinių darbuotojų ignoravimas yra diskriminacija sportininkų atžvilgiu, nes kiekvienas visuomenės veikėjas, kokioje kultūrinoje srityje jis besidarbuotų, turi būti įvertintas visos visuomenės.

Aš to jums ir linkiu

Ačiū, dėde! Ką čia norėta pasakyti, tai yra tai, kad jau dešimt metų prabėgo, kaip Š. Amerikoje sportinis judėjimas ryškiai pastebimas. Per metines žaidynes dažnai pakviečiami įvairūs kalbėtojai iš lietuviškos visuomenės "pasakyti vaikams žodį". Žinoma, kad mūsų visuomenininkai dar niekados neatsisakė kalbėti (dar nelieskime aukų sportinei veiklai paremti). Ir po ilgų prakalbų šnekėtojas dažnai užbaigia lietuvišku amen — aš to jums ir linkiu, brangus jaunime, Lietuvos ateitie, tautos žiede ir tt.

Visos kalbos būtų gražus dalykas, naudingas mostas bendravimui tarp visuomenės ir sportininkų. Gaila, kad kalba ir pasilieka kalba. Anot mūsų didžio vyskupo, dažnai jas sunku kaip vėją sugaudyti. Va, taip, kad po kalbų mūsų visuomenė imtų ir pastebėtų sportininkų atliktus ir atliekamus darbus. Tada visa padangė būtų kitokia. Tada iškeliant nuveiktus darbus, išryškėtų ir nuveiktų darbų kaltininkai. Tada ir sportiniams darbuotojams būtų suteiktas užtarnautas atlyginimas — pagergimas.

O dabar? Dabar po ugningos kalbos jaunimas, išspjovęs kramtomą gumą, dejuoja, kad "senis ilgai šnekėjo." Vyresnieji sporto veikėjai padėkoja kalbėtojui, ir tuo visas bendravimas tarp visuomenės ir sportininkų baigiasi. Rodos, kad susitiko dviejų skirtingų planetų žmonės. O juk abiems rūpi to lietuviško jaunimo reikalai.

Jeigu džiaugiamės sportininkų nuveiktais darbais, tai turime įvertinti ir sporto darbuotojus. Tampresniem tarpusavio ryšiui užmegsti mūsų sporto darbuotojai turi būti plačios visuomenės pagerbti.

Traukia ir patraukia

Jūs manote, kad sportiniame gyvenime nėra iškilių darbuotojų, dažnai net pralenkiančių kitas sritis? Yra. Jeigu daugiau atkreiptum dėmesio ir bent kiek daugiau juos įvertintume, tai pamatytume, kad ten irgi yra žmonių, kuriais visuomenė galėtų didžiuotis. Nusipelnusių darbuotojų iškėlimas patraukia jaunesniuosius.

Graudu ir skaudu, kad lig šiol jeigu ir žinome ką nors apie mūsų sporto darbuotojus, tai dažniausiai iš neigiamos pusės. O taip, mes tuojau apskelbiame visiems, kad anie sportininkai išsibarė, kad šis ar anas sporto veikėjas buvo apkaltintas sporto vadovybės. Nekreipiame dėmesio į faktus, bet geltonosios spaudos pavyzdžiu išnešiojame gandus, supurviname žmogų. Gi kaip dažnai mes ką nors gero pasakome apie vieno ar kito nuveiktus teigiamus darbus?

SELECTED LITHUANIAN SHORT STORIES

Stepas Zobarskas, parengęs ir išleidęs lietuvių pasakų knygą angliškai, suredagavo ir lietuviškų novelių rinkinį. Išleido Voyages Press New Yorke. Įžangą parašė Charles Angoff New Yorko un-to profesorius, lietuvių literatūros, apžvalgą padarė prof. Juozas Brazaitis.

Knygon sudėti šių autorių kūriniai: V. Kudirkos, J. Biliūno, Šatrijos Raganos, A. Vienuolio (2 dalykėliai), Vinco Krėvės (2), Ig. Šeiniuas, J. Savickio (2), J. Grušo, V. Alanto, V. Romono, A. Vaičiulaičio, J. Jankaus, N. Mazalaitės, P. Cvirkos, St. Zobarsko, M. Katiliškio, A. Landsbergio, A. Barono.

Kūriniai parinkti patys būdingiausi autoriams ir kartu atsižvelgta į amerikietį skaitytoją, kad būtų jam suprantama ir prieinama. Kūrinių vertimų daugiausia parūpino pats St. Zobarskas; be to, jam talkino duktė Nijolė Zobarskaitė, Albinas Baranauskas, Alfred Senn, Kate Pendleton, Lon Laban, David Skvirsky, Vik. Kamantauskas, Algirdas Lansbergis, kun. Andrius Naudžiūnas, MI Vertimus išlygino pats redaktorius ir anglų kalbos specialistas.

Su šia knyga verta kiekvienam susipažinti. Ji ypač gera dovana kitų tautų jaunimui, mokyklos draugui, nes knygon sudėtos vienos iš geriausių mūsų novelių. Knyga turi 263 psl. Aplanką piešė Pr. Osmolskis. Kaina 5 dol. Gaunama pas knygų platintojus ir pas St. Zobarską.

MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE

Romoje gyvenąs kun. dr. J. Vaišnora, MIC, parašė išsamią ir rimtą studiją apie Marijos garbinimą Lietuvoje. Nors knyga išleista prieš porą metų, bet ji tik dabar pasiekė mūsų redakciją.

Panaudojęs labai daug medžiagos, autorius įvade apžvelgia Marijos garbinimo kelius Lietuvoje. Pirmoji dalis skirta liturginiam Marijos garbinimui. Čia rašoma apie Marijos šventes, bendruomeninį Marijos garbinimą, liaudies pamaldumą į Mariją. Antroje dalyje apžvelgiamos Marijai pašvęstos vietos. Marijos vardo bažnyčios, stebuklingi Marijos paveikslai, Marijos šventovės Lietuvoje.

Autorius panaudojo plačius šaltinius ir davė pilną vaizdą, kaip lietuvių tauta išreiškė savo meilę Marijai, kaip kūrėsi Marijos šventovės.

Knyga reikalinga visiems. Be jos neapsieisime, rengdami Marijos švenčių minėjimus.

Išleista prel. P. Juro lėšomis kaip Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos leidinys Nr. 5. Išleista 1958, gausiai iliustruota, 446 psl ... Kaina — 5.00 dol.

Dr. Tomas Žiūraitis

DAS WESSEN DER MENSCHLICHLICHEN PERSOENLICHKEIT

Kun dr. Tomas Žiūraitis, O.P., kuris dabar De Lima kolegijoje dėsto filosofiją, teologiją ir kalbas, filosofijos daktaro laipsnį gavo Salzburge Filosofijos Institute, labai gerai parašęs ir apgynęs dizertaciją — Das Wesen der Menschlichen Persoenlichkeit. Dizertacijos santrauka vokiškai išleido Vokietijoje ir Austrijoje žinoma Anton Pustet leidykla. Santrauka atspausdinta turi 100 psl. Į žmogaus asmenybės problemą pažiūrėta iš įvairių pusių, panaudota labai daug literatūros ir lietuvių filosofų (A. Jakštas, S. Šalkauskis, A. Maceina ir kiti). Besidomintiems tuo klausimu, knygą galima gauti Amerikoje: Mr. Arthur M. Adler, Booksellers and Importers, 49 W.47 th St. New York 36, N.Y. Kaina $3.00. Europoje: Die Buchzentrale, Kapitelplatz 6, Salzburg, Austria, Kaina 70 šil.

ATSKLEISTA KNYGA

PRANO NAUJOKAIČIO KNYGOS

Pranas Naujokaitis praeitais metais išleido dvi knygas: romaną — "Upeliai negrįžta į kalnus" ir lyrinę poemą — "Šviesos mergait,". Pirmąją išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje, antrąją — Ateities žurnalas.

Bene keisčiausias mūsų nepagarbos pavyzdys tam tikram darbininkui buvo parodyta netolimoje praeityje, pasibaigus kelionei į P. Ameriką, kur mūsų krepšininkai išgarsino savo tautos ir kartu amerikiečių vardus. Tiesa, pagerbime sugrįžusius aktyvuosius tos kelionės dalyvius, tačiau visi kiti prisidėjusieji prie tos tos kelionės pasisekimo taip ir liko nežinomi. Dar daugau: kai kurie iš jų buvo spaudoje išjuokti, kaip nerimtai pasielgę asmenys!

Kalbame, jog mūsų jaunimui reikia pavyzdžių, nes pavyzdys daugiausiai patraukia. Jeigu jų reikia kitose kultūrinio gyvenimo srityse, reikia jų ir sportiniame judėjime. Neiškeliant jų, kurie verti iškėlimo, neturėsime jaunimui ir pavyzdžių. O jei iškilių pavyzdžių neturėsime savo tarpe, tai jaunimas jų jieškos vietinėje aplinkoje. Tad turime sukrusti ir padėtį gerinti.

Kas

Dažnam kils klausimas, kas turėtų mūsų sporto darbuotojus pagerbti. Sportininkai? Organizacijos? Nemanau. Viena, —patys sportininkai nedrįs savo veikėjų kelti, kad nepasidarytų įkyrūs. Antra, — jei pagerbimus ruoštų paskirtos organizacijos, tai visada būtų galima susilaukti priekaištų dėl sportininkų suskirstymo.

Jais turėtų pasirūpinti Lietuvių Bendruomenė ir lietuviškoji spauda. Tik jos galėtų išvengti kokių priekaištų.

Pagerbimo atveju daug paramos būtų galima sulaukti iš mūsų jaunesniųjų darbuotojų. Ačiū Dievui, Lietuvoje ir tremties dienose turėjome sporto darbuotojų gausų būrį, kurio dabar pamiršti būtų nevalia. Turėtume atsilyginti bent kokiu pagerbimu.

VARDAI ★ ĮVYKIAI ★ IDĖJOS

DU NAUJI KUNIGAI

Birželio 18 Westono kolegijos koplyčioje bus įšventinti į kunigus du aktyvūs ateitininkai — kun. Kęstutis Trimakas, S.J. ir kun. Gediminas Kijauskas, S.J. Tai naujas ateitininkijos lamiėjimas, nes abu naujieji kunigai yra išėję ateitininkišką jį dvasios formavimą ir priskiria savo pašaukimo išugdymą šalia Dievo malonės ir ateitininkijai. "Kunigystės pašaukimas", — rašo kun. G. Kijauskas, —"yra didelė Augščiausiojo dovana. Bet visgi drįsčiau laikyti ateitininkiją didelia dalimi šios dovanos ne tik laiduotoja, bet taip pat puoselėtoja ir palaikytoja. Su savo šūkiu "Visa atnaujinti Kristuje' ateitininkija uždegė siekti kilniausio žmogaus tikslo — antaujinti save Kristuje. Bet jos idealas nesiriboja vien savęs atnaujinimu: jis apėmė ir visą žmoniją bei kūriniją. Įsigilinus į ateitininkiškojo idealo prasmę, atsiskleidė nauji horizontai. Iš to plaukė troškimas nešti Kristų kitiems . ."

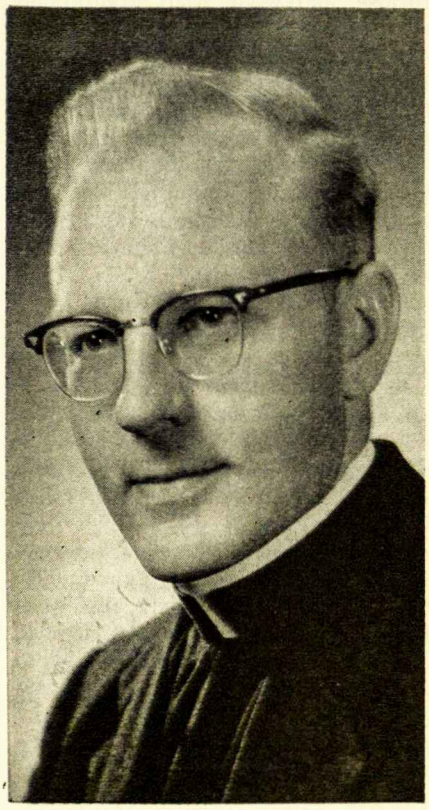

Kun. Ged. Kijauskas, S.J.

KUN. GED. KIJAUSKAS, S. J.

Kun. Gediminas Kijauskas, S.J., gimė 1930 birželio 29 dieną Galiorškėje, Vilkaviškio apskrityje. Pradžios mokyklą ėjo Bajoruose, o gimnaziją Vokietijoje — Fischbecke, Spakenberge ir Neustadte. 1946 Spakenberge įstojo į religinį būrelį, kuris vėliau persiorganizavo į ateitininkus. 1949-1950 buvo ateitininkų kuopos pirmininku Neustadte. Atvykęs į Ameriką, apsistojo Clevelande ir tų pačių metų rudenį (1950) įstojo į Jėzaus Draugiją, prisirašydamas prie Lietuvos provincijos. Baigęs Werners ville naujokyną, vienerius metus studijavo klasines kalbas, o po to filosofiją Weston kolegijoje. 1956 — 1957 dėstė tikybą, anglų bei lotynų kalbas ir moderavo sodaliciją Bostono kolegijos augštojoje mokykloje. Tuo metu atsilankydavo ir Bostono studentų draugovės susirinkimuose. Nuo 1953 vasaromis dirbdavo Tėvų Jėzuitų vedamosiose berniukų stovyklose Watervliete, Mich. Po vienerių metų mokymo grįžo į Westoną studijuoti teologiją. Jo straipsniai tilpo "Ateityje", "Laiškuose Lietuviams", "Žvaigždėje". Rašo ir į "New Testament Abstracts".

Naujojo kunigo primicijos bus birželio 26 Clevelande, šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje. Iškilmingų mišių diakonu bus kun. V. Dabušis, subdiakonu kun. P. Dziegoraitis, pamokslą pasakys kun. J. Borevičius, S.J., asistuos vietos klebonas kun. B. Bartis. Liepos 31 aukos iškilmingas mišias Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje.

KUN. KĘSTUTIS TRIMAKAS, S.J.

Kun. K. Trimakas, S.J., yra gimęs 1930 liepos 12 Kaune. Išvykęs į Vokietiją, lankė Miuncheno lietuvių gimnaziją, kurią baigė 1948. Miunchene dvejus metus vadovavo moksleivių ateitininkų kuopai, o 1949 buvo SAS Centro Valdyboje. Tais pačiais metais persikėlęs Amerikon, subūrė Elizabeth, N.J., mieste vieną pirmųjų moksleivių ateitininkų kuopų šiame kontinente. 1949 rudenį išvažiavo į Jėzuitų naujokyną Milforde, Ohio. Čia baigė graikų ir lotynų kalbų kursą. Filosofijos studijas ėjo Westono kolegijoje. 1956—1957 dėstė tikybą, lotynų ir anglų kalbas bei buvo sodalicijos moderatorius Bostono kolegijos augštojoje mokykloje. Tuo metu kartu su kun. G. Kijausku, S.J., atsilankydavo Bostono studentų draugovės susirinkimuose. Rašo į "Ateitį", "Laiškus Lietuviams", "Draugą" ir "Žvaigždę". Atlikusiu nuo studijų metu išvertė Sibiro maldaknygę į anglų kalbą. Vasara dirbdavo berniukų stovyklose.

Kun. K. Trimako, S.J., primicijos bus birželio 19 Putname, Nekalto Marijos Prasidėjimo koplyčioje. Primicijų pamokslininkas — kun. St. Yla, arkikunigas — kun. J. Švagž-

---

Šviesos Mergaitėje (76 psl., kaina 3 dol.) autorius apdainuoja meilę. Ji ateina į vienišus vakarus, juos praskaidrindama, nušviesdama, duodama prasmės. Paskui vėl nutolsta, palikdama kančią. Gale sugrįžtama prie meilės gilesnės prasmės ir pratęsiama į amžinybę.

Autorius turi labai daug pakilaus jausmo ir tiesiog trykšte trykšta jo džiaugsmas, jo entuziazmas meilei, gyvenimo prasmei, darbui. Parašyta sklandžiai, baltom eilėm (nerimuotai), skoningai ir išlaikytai. Knyga kiekvienam paliks malonų įspūdį.

Upeliai negrįžta į kalnus (510 psl., kaina 5 dol.) tai didelis romanas. Čia autorius apžvelgia platų gyvenimą. Pradėdamas nuo 1944 m. pasitraukimo iš Lietuvos, kai bolševikai antru kartu okupuoja kraštą, gražiais vaizdais jis piešia bėgimo ir karo nuotaikas Vokietijoje. Romano pagrindinis veikėjas Justinas Kalvelis, bėgdamas pasimeta su savo šeima. Atsidūręs Vokietijoje vienas, kai tik pasitaiko proga, prisiminimuose grįžta į savo vaikystę, pradžios mokyklos metus, į gimnazijos dienas, studijas Kaune, į provincijos miestelį, kur jis mokytojavo laisvės laikais, pirmos sovietinės okupacijos metus. Taip iškyla Justino Kalvelio jausminis charakteris ir išryškėja keturios mergaitės, turėjosios didelės reikšmės jo gyvenime. Jis yra vedęs Verutę ir turi du vaikus, bet kartu yra įsimylėjęs savo buvusią mokinę gailestingą seserį Genovaitę. Atskirtas nuo šeimos, jis sutinka ją Vokietijoje ir drauge praleidžia keletą mėnesių. Čia dar plačiau prasiskleidžia jo meilė Genovaitei.

Genovaitė trumpam laikui padeda savo buvusiam mokytojui nugalėti vienišumą. Justinui Kalveliui miršta žmona, bet Genovaitės jis negali vesti, nes ji Kanadoje yra įstojusi į vienuolyną ir nesutinka atsižadėti vienuoliškų įžadų. Taip upeliai nebegrįžta į kalnus, — visa, kas gražu, praeina ...

Romanas parašytas sklandžiai nors kiek ištęstas. Autorius su meile, sentimentu ir idealizmu apžvelgia savo vaizduojamąjį gyvenimą, teikdamas jam daug šilumos. **A. D.**

Kun. K. Trimakas, S.J.

dys, diakonas — kun. L. Gižinskas, subdiakonas — kun. V. Pikturna. Liepos 3 aukos iškilmingas mišias Chicagoje Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Ateinančiais metais abu naujieji kunigai gilins teologijos studijas, kurias užbaigę įsijungs į lietuviškosios pastoracijos darbą. Kurioj srityj teks darbuotis, dar nežino, bet galima tikėtis, kad bent dalis šios pastoracijos teks ateitininkijai, su kuria abu yra labai tampriai suaugę. Į klausimą: "Ką davė ateitininkija, siekiant kunigystės", kun. K. Trimakas, S.J. atsakė: "Ji man parodė, kad galima supinti vainiką iš jaunystės ir išminties, iš rimties ir džiaugsmo, bei ištiesti rankas žmonėms ir Dievui. Ateitininkų tarpe sutikau asmenybių, kunigų ir pasauliečių, kurie savo dvasiniu idealizmu padėjo man atpažinti gyvenimo prasmę bei jo vertę Kristuje. Už tai ateitininkijai esu dėkingas ir, kiek tik sąlygos leis, dirbsiu jos idealų įgyvendinimui".

A.K.

Yra galimybių kvalifikuotiems jaunuoliams parūpinti stipendijas Medrido universitete, Ispanijoje. Minima parama apimtų mokslapinigius bei išlaikymą bendrabutyje. Susidomėję šiuo klausimu prašomi kreiptis į V. P. Vygantą, 347 Lincoln Pl., Brooklyn 38, N.Y.

WINNIPEGAS, KANADA

Winnipego ateitininkai sendraugiai balandžio 3 minėjo vysk. Kazimiero Paltaroko dviejų metų mirties sukaktį. Naujoje šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje buvo užprašytos mišios, kuriose dalyvavo visi ateitininkai sendraugiai.

Susirinkimas įvyko 3 v. p.p. klebonijoje. Dalyvavo dvasios vadas kun. J. Bertašius, viešnia p. Federavičienė ir visi skyriaus nariai, išskyrus tris, kurie neatvyko dėl rimtų priežasčių. Paskaitą apie vysk. K. Paltaroką skaitė Stasys Bujokas, kuriam teko asmeniškai pažinti vyskupą, gyvenant Panevėžyje.

Pirmininkas dr. Č. Kuras tarė trumpą žodį apie ateitininkų kongresą, apie mūsų ratelio ateities veiklą.

Po to svarstyta ir diskutuota katalikiškos spaudos rėmimas, paskaitų skaitymas mūsų parapijos katalikiškam būreliui, kuris, susiskirstęs pagal amžių, turi bent kelias grupes. Kitas susirinkimas numatytas sušaukti parapijos vasarvietėje vasaros metu.

Klebonui kun. J. Berašiui prašant, ateitininkės (B. Bujokienė ir J. Krisčiūnienė) apsiėmė suorganizuoti agapę po parapijos rekolekcijų.

Buvo aptarti ir kiti skyriaus reikalai ir pasivaišinta prie stalo. Taip susirinkimas praėjo gana jaukioje nuotaikoje.

Dalyvavęs

Zigmas Kungys, studijuojąs mediciną Frankfurte, Vokietijoj, išklausęs kelis semestrus atvyko į Chicagą. Rudenį jis vėl grįš tęsti studijų, kurios dar užsitęs virš poros metų.

Sesuo Antanina (Daiva Nauragytė), kovo 19 pranciškiečių misijonierių vienuolyne, Providence, R.I., padarė amžinuosius vienuolės įžadus. Daiva buvusio Lietuvos operos solisto Ipolito Nauragio duktė. Į vienuolyną ji įstojo 1954. Prieš įstodama į vienuolyną, ji pasireiškė kaip viena iš stipriausių jaunosios kartos poečių. Jos eilėraščiai buvo spausdinami "Ateityje". Šiuo metu sesuo Antanina studijuoja Bostone Emmanuel kolegijoje svetimas kalbas (prancūzų, vokiečių ir rusų) ir ruošiasi kalbų profesūrai, misionierių išlaikomose augštose mokyklose misijų kraštuose.

Inž. Antanas ir Dalilė Polikaičiai su šeima iš Los Angeles išsikėlė į Yucaipą, Calif. Abu buvo veiklus Los Angeles lietuvių gyvenime. Ypač jų pasiges ateitininkai, kuriuos Polikaičiai čia suorganizavo ir su kuriais visą laiką uoliai dirbo.

Leonas Petras Litvinas, 24 m. amžiaus, Los Angeles studentas at-kas, kovo mėn. mirė nuo multisklerozės. Į ateitininkus įstojo tremtyje, Kempteno lietuvių stovykloje. Kelis metus buvo valdyboje, metus pirmininkavo moksleivių kuopai. Šalia ateitininkiškos veiklos taip pat vadovavo jaunučiams skautams. Atvykęs į Chicagą, vėl įsijungė į moksleivių atkų veiklą. Lankė Šv. Igno gimnaziją, o vėliau mokslą tęsė De la Salle institute. 1954 persikėlė į Los Angeles. Atitarnavęs kariuomenėje, planavo tęsti studijas, tačiau nepagydoma liga sutrukdė vsius planus. Leonas buvo Petro ir Anicetos Litvinų vienturtis sūnus.

Buenos Aires, Argentinoje, Kun. Aug. Steigvila (marijonas) organizuoja ateitininkų būrelį iš ten gyvenančio studijuojančio jaunimo.

A. Ramūnas - Paplauskas, Ottawos universiteto profesorius, skaitė paskaitą Kanados ateitininkų suvažiavime ir 50 metų sukakties minėjime Toronte, gegužės 15.

Solistė Dan. Stankaitytė, dainavo ateitininkų šventėse Clevelande gegužės 1 ir Toronte gegužės 15.

Simas Sužiedėlis, Ateitininkų Federacijos vadas, skaitė paskaitą Motinos dienos minėjime Montrealyje gegužės 8. Išvakarėse turėjo pasitarimą su Montrealio ateitininkų vadovais organizaciniais ir Jubilėjinio Ateitininkų Kongreso reikalais.

Prof. J. Eretas galutinai atbaigė prof. St. Šalkauskio monografijos rankraštį. Faktus ir kalbą patikslino prof. J. Brazaitis ir S. Sužiedėlis. Rankraštis jau atiduotas spaustuvei rinkti.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

H. Didžiulytė — Mošinskienė — Baltosios Lelijos Riteris, penki sceniniai paveikslai iš šv. Kazimiero gyvenimo, Italijoje išleido saleziečiai jaunimo bibliotekos serijoje nr. 11, 1959 m., 32 psl. kaina nepažymėta.

Katalikų Katekizmas, iš vokiečių kalbos vertė kun. Pranas Manelis, išleistas Romoje šiais metais, gausiai iliustruotas, didesnio formato, 265 psl.

Sportas—nr. 2 (5), leidžia Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizikinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga, redaguoja Kęstutis Čerkeliūnas. Numeris iliustruotas, gražiai ir skoningai sutvarkytas, sutelkta aktualios sportinės medžiagos.

studentų ateitininkų sąjunga

MARGUČIAI RITASI CHICAGOJE

Pernai grandiečiai davė iniciatyvą pirmam vaikų kaukių baliui, šiemet surengė margučių ritinėjimo vakarą, tuo sustiprindami velykinių švenčių tradicijas, kurios Amerikoje yra silpnos.

Margučių paroda, margučių ritinėjimas ir daužymas sudarė pagrindinę Velykų programą Jaunimo Centre. "Linksma diena mum prašvito" ir Viktutės Brazdžionytrs eilėraščiu pradėta programa. Grandies korporacijos pirmininkas Leonas Radvila pasveikino visus dalyvius. Tėv. J. Kubilius pašventino valgius. Gražia muzika vakarui pasirūpino E. Sakalauskas ir J. Meškuaskas.

Margučių parodoje už gražiausiąjį margutį dail. A. Valeška atsiuntė 20 dol čekį. Margučių priežiūra rūpinosi R. Zigaitytė. Gražiausį margutį išrinko komisiją, kurią sudarė kun. P. Garšva, MIC, dr. Aglinskienė, dr. Juozevičienė ir stud. Daukantas. Taip čekis atiteko Petrui Kaufmanui. Sekančios premijos, Grandis korporac. paskirtos A. Barono knygos, atiteko: broliukui Petrui Kleinotui. Vytautui Andriušiui ir Elenai Brazdžionytei.

Ridinėja margučius

Didžioji programa — margučių ritinėjimas — suteikė daug džiaugsmo. Grandies korporacija šia proga išleido margučių ritinėjimo taisykles — vieno puslapio leidinį.

Už gražiai pasakytą eilėraštį Viktutei Brazdžionytei buvo suteikta garbė pradėti margučių ritinėjimą. Ji parodė gražią pradžią, pataikiusi iš eilės 6 margučius. Savaime ėmė ploti visų rankos, ir visi stojo į eiles bandyti savo laimės. O sekėsi visiems, nes grandiečiai negailėjo išstatyti margučių. Motekaitis ir Augius nudažė 500 margučių. Kukliai bet gražiai papuošta salė (jos papuošimu rūpinosi stud. Samuolis) sudarė jaukią nuotaiką. Didžiausiu papuošalu buvo margučių aikštelė su medine tvorele ir patogiai prieinamais iš visų pusių loveliais. Juos padarė arch. stud. E. Balaitis, pagelbstant J. Meškauskui. Ridinėjimui vadovavo V. Budrys ir jam talkino stud. Tamulis, Zubinas, Sakalauskas, Bičiūnas, Valaitis, Vida Bičiūnaitė, Laima Paskočimaitė, Teresė Urbonaitė, Audronė Gerbenytė, Audronė Valaitytė ir Audronė Petrulytė.

Pataikęs į margutį, jį laimėjo, o be to, geriausiems ritinėtojams Grandis paskyrė elektrinį laikrodį ir 9 Al. Barono knygas.

Pirmųjų rungtynių laimėtojais išėjo; taikliausiais ridinėtojais: Mangirdas Motekaitis—12 margučių paeiliui, Remigijus Bičiūnas — 9 margučius paeiliui. Daugiausiai margučių, nežiūrint eilės, numušo: Matutis — 53, Remigijus Bičiūnas — 35.

Antrųjų rungtynių laimėtojai Remigijus Bičiūnas — 23 margučių paeiliui, Vytautas Valaitis — 11 margučių paeiliui. Daugiausia margučių, nežiūrint eilės, numušo: Tera Engel — 82, Paulius Bičiūnas — 71.

Taikliausias vakaro ridinėtojas Remigijus Bičiūnas gavo elektrinį laikrodį, kiti — Al. Barono knygas.

Margučių daužytinių laimėtoja Bičiūnaitė gavo Al. Barono knygą.

Tenka pagirt studentus grandiečius už šį puikų pasitarnavimą visuomenei ir ypač mūsų mažiesiems, kurie ta proga turėjo ypatingą džiaugsmo vakarą, gražias Velykas. **P.**

Kun. P. Garšva, MIC, įteikia pirmą premiją (20 dol.) už gražiausią margutį Inai Kaufmanaitei, kuri atstovavo brolį.

PHILADELPHIA, PA.

Balandžio 17 studentų ateitininkų iniciatyva visiems Philadelphijos studentams buvo suruošta paskaita — Dabartinis žmogus ir jo moralė. Kalbėjo žymus pamokslininkas Tėvas J.T. Erennan. Paskaitininkas peržvelgė eilę žymių ankstyvesnių ir modernių rašytojų, palygindamas jų pažiūras ir įtaką žmonijos gyvenimui. Po paskaitos buvo gyvos ir įdomios diskusijos. **A.V.**

CASTELNUOVO DON BOSCO, ITALIJA

Vienas svarbesnių šv. Jono Bosko moksleivių ateitininkų susirinkimas įvyko kovo 27. Aktalbėjus maldą ir perskaičius praeito susirinkimo protokolą, pirmininkas Evaristas Lukšaitis pristatė naują kandidatą Adolfą Teickertą. Klierikas Mečys Burba kalbėjo apie ateitininkų ideologiją, apie teoriją ir praktiką, idealizmą ir realizmą. Jam užbaigus, J. Platkauskas pabėrė juokų. Toliau E. Lukšaitis skaitė paskaitėlę apie Europos Teddy berniukus, kas juose yra gera ir kas bloga, ir davė patarimų, kaip apsisaugoti, kad nepakliūtum į jų dvasią. A. Šulskis paskaitė kelis trumpus skaitymėlius, R. Šimanauskas—iš Kristaus Karaliaus Laivo apie mūsų Išganytojo kančią. A. Rimkus atliko keletą magijos numerių, gi J. Platkauskas pagrojo akordeonu. Susirinkimas baigtas ateitininkų himnu. **E.L.**

KONGRESO TEMOMIS

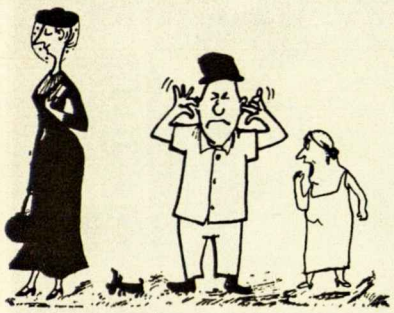

— Jau penktas mėnuo, kaip nieko kito negirdžiu: tik kongresas, kongresas.

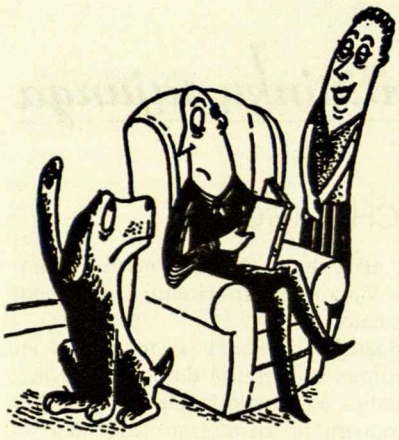

— Aš tau sakiau, kad jokios parodos nebus.

Kreivos šypsenos

Atvykus į Chicagą:

— O man sakė, kad visos sendraugės bus uniformuotos.

— Ar aš nesakiau, kad ji važiuoja į Chicagą ne dėl kongreso.

Paskaitininkas: žiūrėk, kad nesuklysčiau citatose.

Dalyvaus ir Australijos atstovas

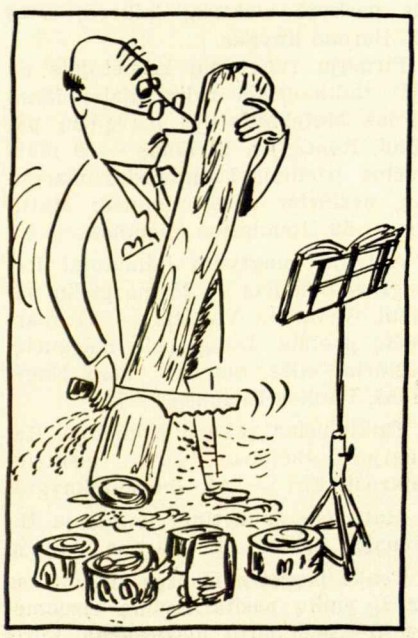

Koncerto programa susidės iš įvairių dalių...

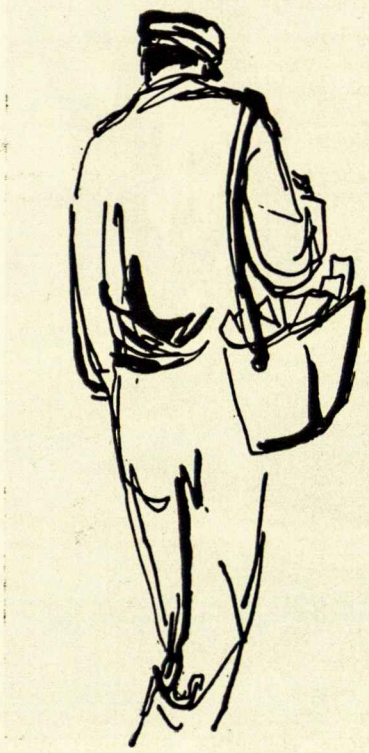

Aukos, kvietimai, aukos...

ŠACHMATAI

Rašo K. Merkis

Algis Makaitis, 15 m., iš Norwood, Mass., kuris nesenai pasipuošė š. m. Bostono Schoolboy meisterio titulu, dalyvaudamas dr. Putzmano vardo turnyre, Bostone, sudorojo ekspertų klasės žaidėją Larry Wagner. Jaunuolis Makaitis šioj partijoj parodė gilios nuovokos žymių. Baltais žaidė Makaitis, juodais: L. Wagner.

1. c4 g6 2. e3 Rg7 3. d4 Žf6 4. Žc3 0-0 5. Rd3 Žc6 6. f4 d6 7. a3 e5 8. f:e5 d:e5 9. d5 Žb8 10. e4 c5 11. Žf3 Rg4 12. 0-0 Žh5 13. Že2 Žd7 14. Rg5 f6 15. Re3 f5 16. h3 R:Ž 17. B:R Ve7 18. Vc2 f4 19. Rf2 Rf6 20. Žc3 Rh4 21. Žb5 R:R 22. V:R Žd7-f6? 23. d6! Vd8 24. V:c5 Žd7 25. Vd5+ Kh8 26. Žc7 Žh-f6 27. Vb5 a6 28. Vb4 a5 29. Vb5 Že8 30. Ž:B Ž:d6 31. Vd5 Bf6 32. c5 V:Ž 33 c:Ž Va7+ 34. Kh2 Vb6 35. Rc4! Vd8 36. Bd1 g5 37. Rb5! g4 38. h:g Bh6+ 39. Bh3 Žf6 40. V:e5 Kg8 41. Rc4+ Kf8 42. Ve7+ V:V 43. d:V+ K:e7 44. B:B ir juodi pasidavė.

GARBĖS PRENUMERATORIAI

Kun. B. J. Gauronskis, Ansonia, Conn.
Kun. J. Švagždys, Brockton, Mass.
Kun. Kučingis, Los Angeles, Calif.
Kun. J. J. Raštutis, Amsterdam, N.Y. (trim metams)
Dr. A. Šidlauskaitė, Ont. Canada.

Europos ateitininkams aukojo:

A. Mardosas, New York	$12.00
Dr.&Mrs. R. Zalubas, College P.	3.00
V. ir S. Bubliai, Detroit	3.00
K. Bradūnas, Baltimore	1.00
N. ir D. Balčiūnas, Cleveland	3.00
M. Šmulkštienė, Evanston, Ill.	6.00
V. Maželis, Brooklyn	5.00
Dr. D. Jasaitis, Tampa Fla.	10.00

Atskiros aukos:

Hamilton Vyr. At-kų kuopa	25.00
A. Rimkienė, P. Dielininkaičio kuopa aukojo	20.00

AR *jau įsigijote šias knygas?*

- **NEGESINKIME AUKURŲ**, vysk. V. Brizgio parašyta knyga, kurioje išsamiai nagrinėja krikščioniškos šeimos klausimus. ..... 3.00 dol.

- **LIETUVA**, Vyt. Augustino Lietuvos vaizdų albumas ..... 5.00 dol.

- **ŠV. PIJUS X**, kun. J. Petrėno ..... 1.00 dol.

(Specialiai atpiginta)

Prof. St. Šalkauskio
ATEITININKŲ IDEOLOGIJA
$3.00

užsakymus siųskite:

ATEITIS

916 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Mieliem ateitininkam kun. dr. Vytautui, dr. Pranui su šeima, Onai Strimaitienei, Marijai Juškienei ir jų šeimoms, jų Tėveliui

A † A VLADUI BAGDANAVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Ateitininkų Federacijos Valdyba

MARIJA, GELBĖKI MUS —

geriausia maldaknygė prisimenant birželio tragiškuosius įvykius.
Gaunama Ateities adresu.
Kaina $1.00.

28
11084

ALp(LKA)1786
1960, Nr.5

ATEITIS, GEGUŽIS, NR. 5

Sodai žydi. Nuotr. V. Maželio

90.725.90